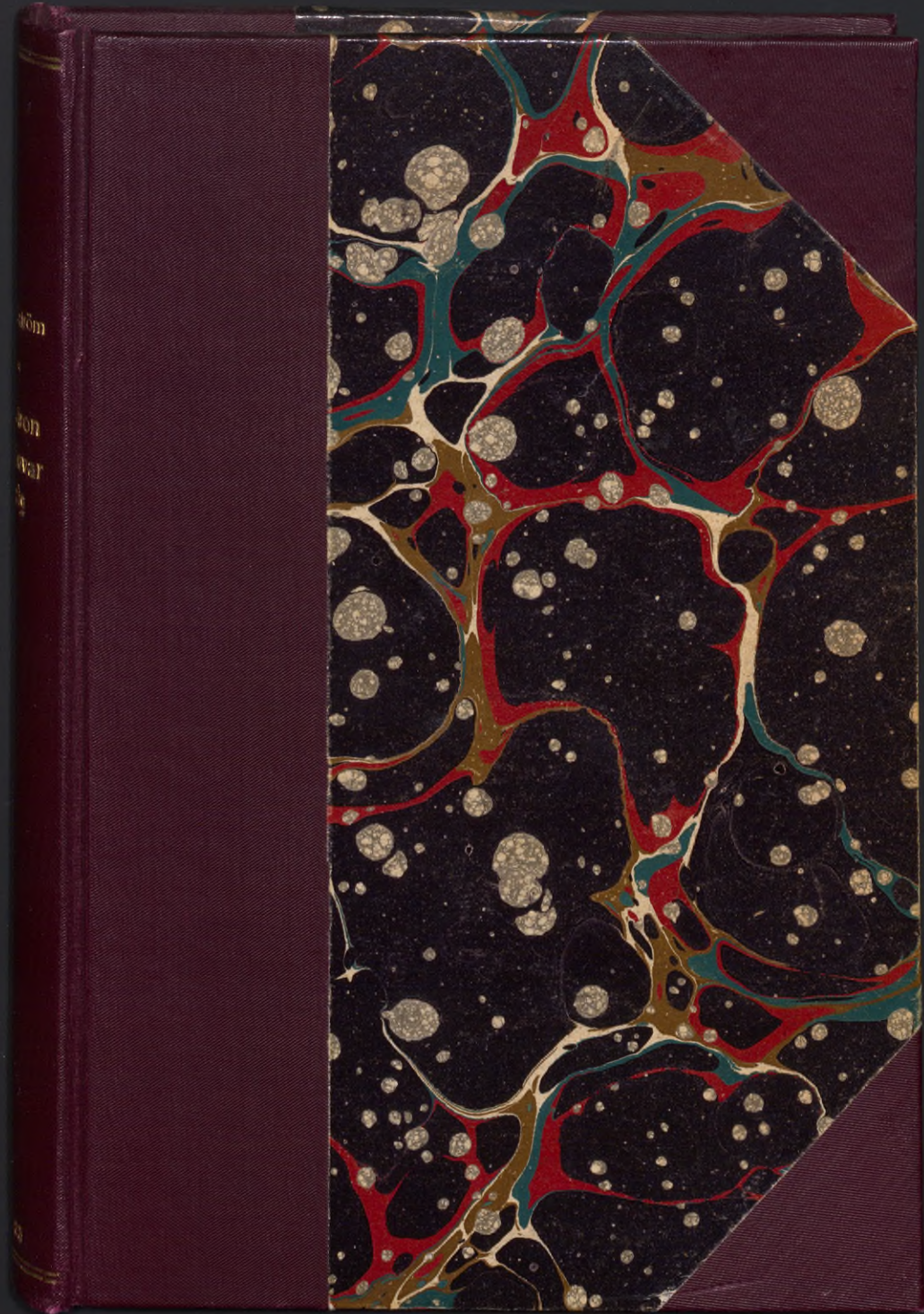

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

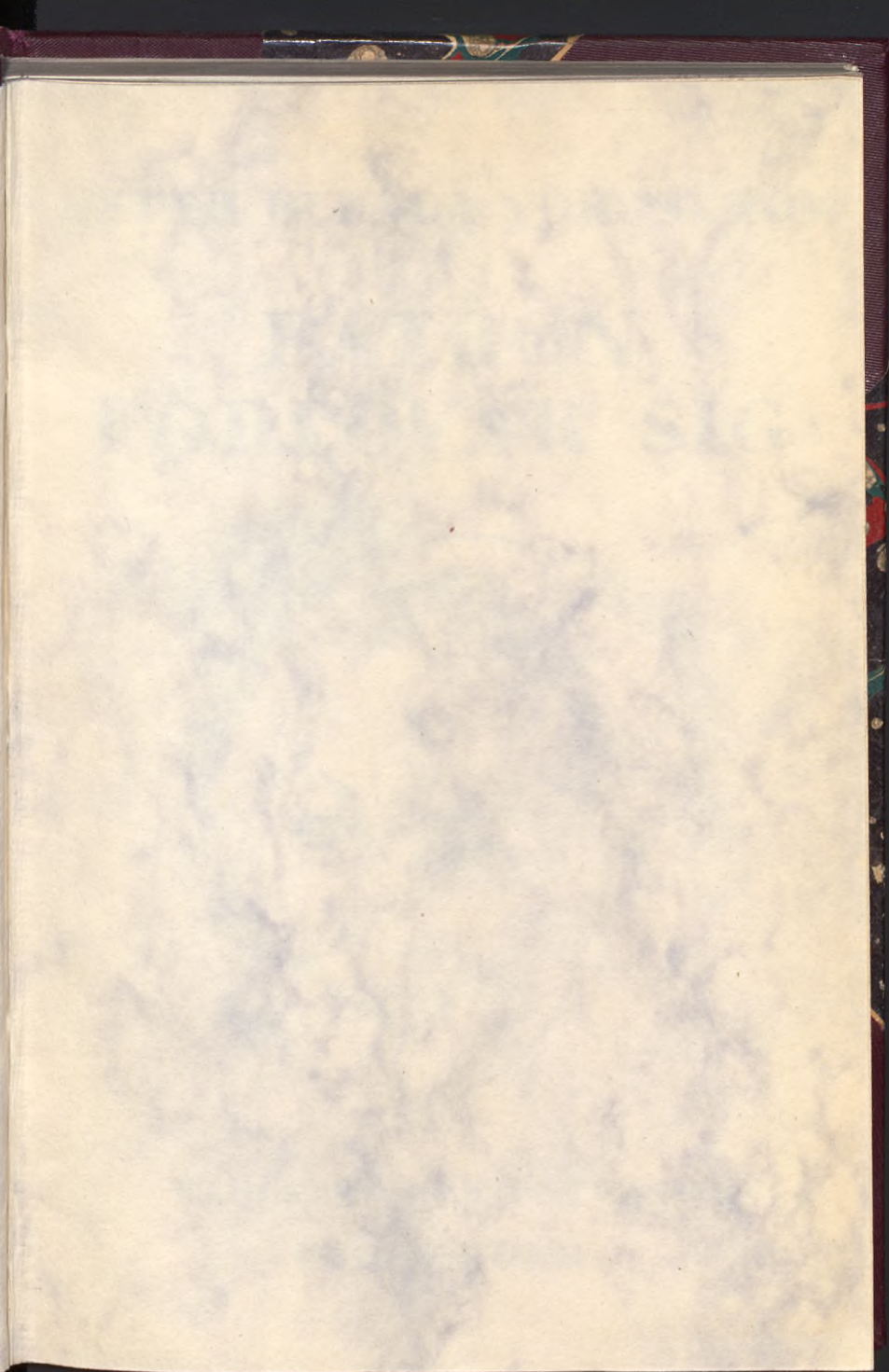

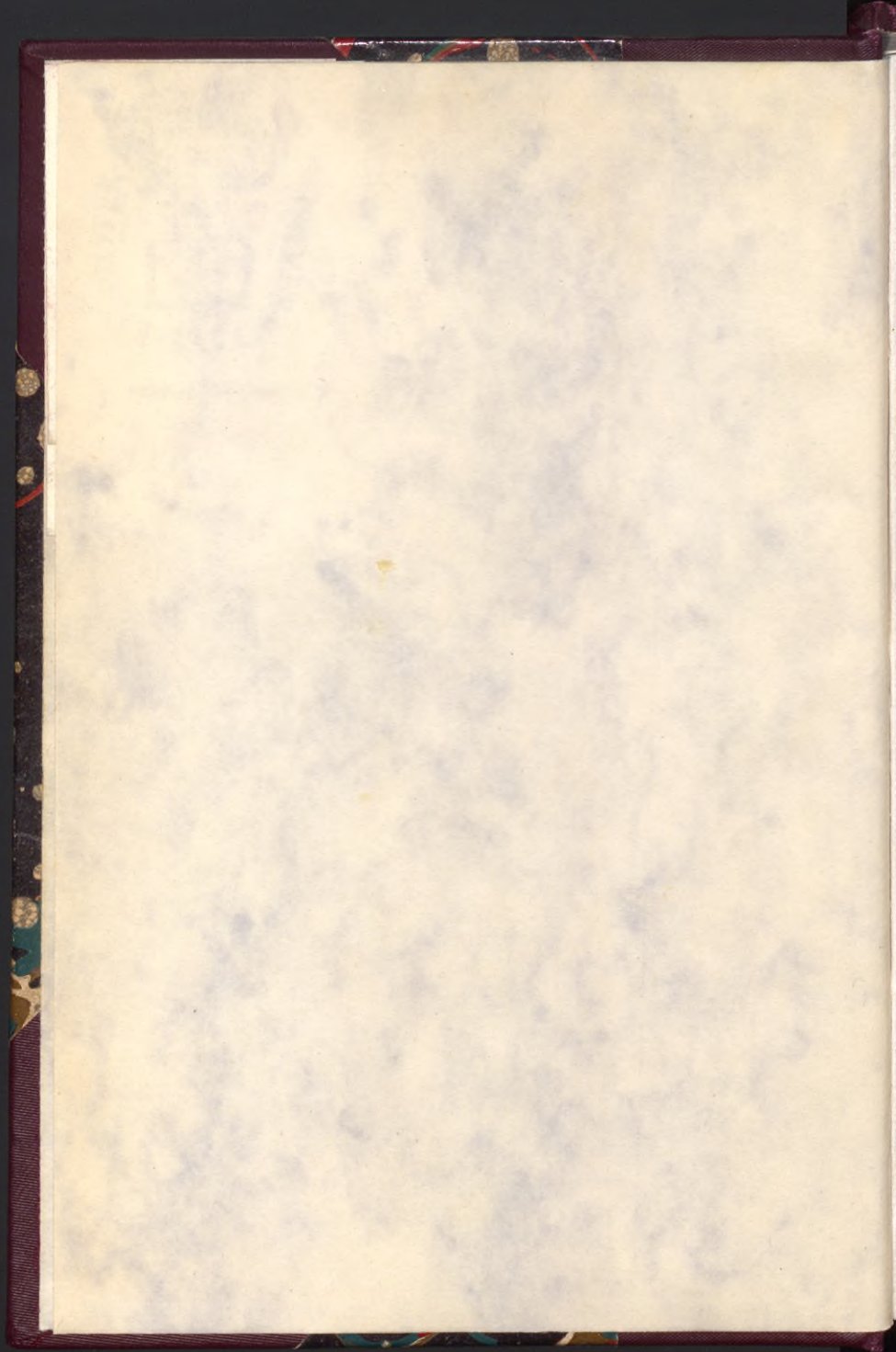

Allmänna Sektionen

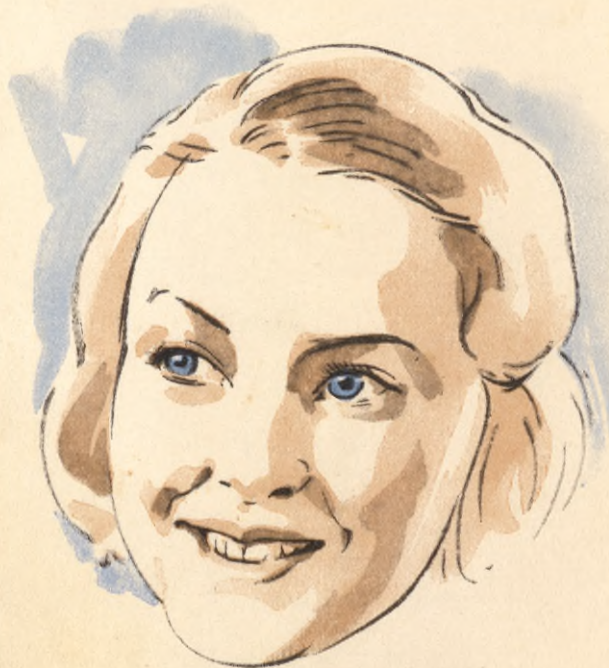
Litt.
Sv.

ESTER BLENDA NORDSTRÖM

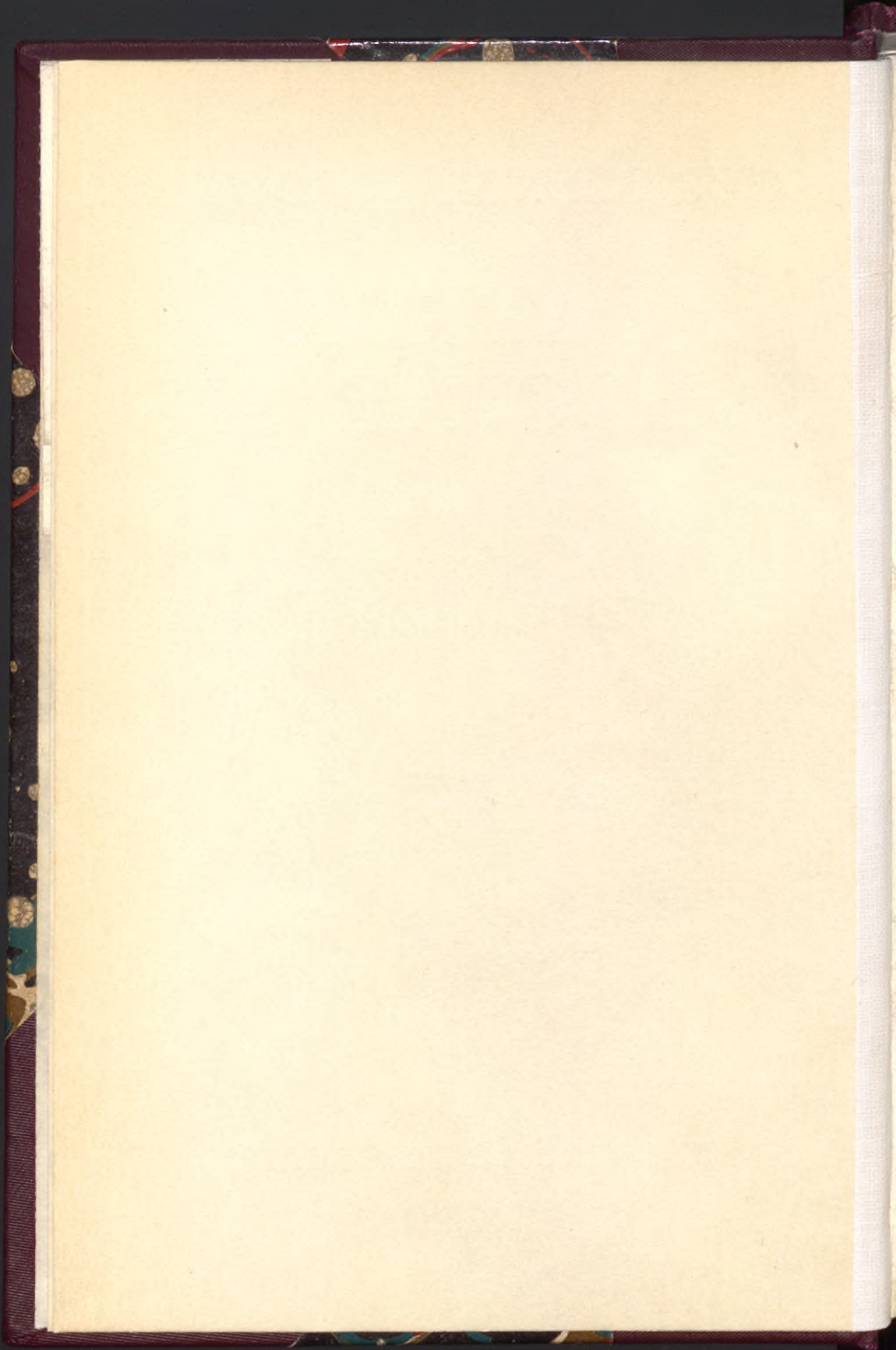
PATRON
FÖRLOVAR SIG

WAHLSTRÖM & WIDSTRAND

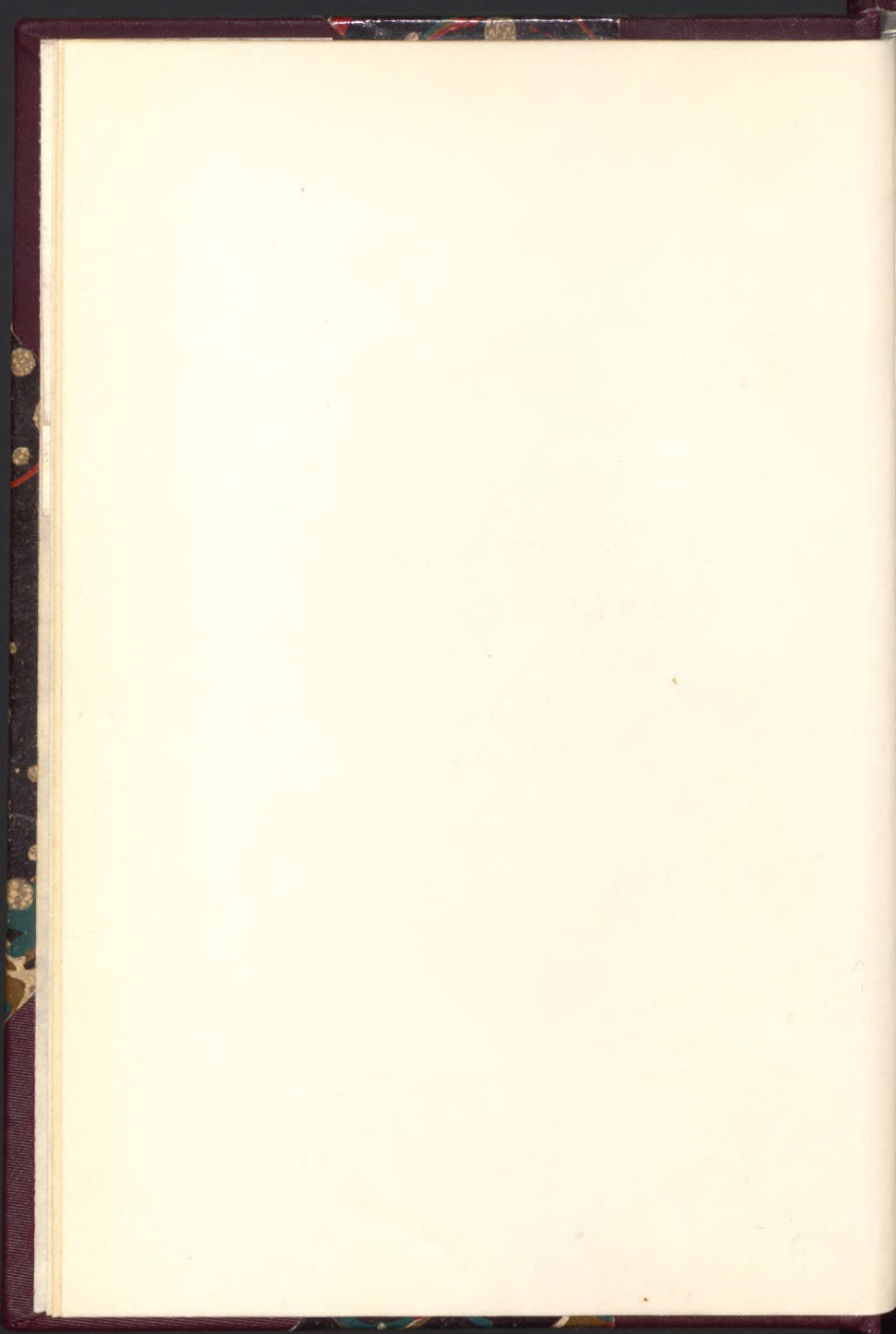
STOCKHOLM

ESTER BLENDA NORDSTRÖM

PATRON
FÖRLOVAR SIG

PATRON
FÖRLOVAR SIG

AV

ESTER BLENDA NORDSTRÖM

STOCKHOLM
WAHLSTRÖM & WIDSTRAND

ISAAC MARCUS BOKTR.-AKTIEBOLAG
STOCKHOLM
1933

Den 3 oktober

Tack för långt, långt härligt brev, Stefan — det, som jag fick för flera veckor sen och så tre mindre och inte alls så härliga, där du grälar och är sur för att jag inte svarat. Jag har inte haft tid, gosse. Det finns inga planer i luften att skriva, när hela *man* är full med miljoner saker, som ska göras och inte glömmas. Du har inte den blekaste aning om vad en lantbrukare har att jobba med, när hösten kommer — rotfrukter, trösk, plöjning, säd, som ska säljas, potatis, som ska tas upp och allt möjligt annat.

Nu ler du överlägset och säger, att det där är bara bluff, och förresten hör väl potatis till rotfrukter, så varför hon skriver om det särskilt, det begriper jag inte. Men potatis är något alldeles för sig själv, så malla dig inte du! Stackars arma stadsbor begriper i alla fall ingenting av det

högre liv, som vi bönder föra, och det mesta jag har emot dig är, att du är så hopplöst från Stockholm. Annars är du ganska bra, och därför ska du nu få ett brev också, som antagligen blir stadigt långt, om jag ska få in i det allt jag har att berätta.

Jag undrar vad du gör just precis nu i det där konstiga Bulgarien, som är så långt borta och fullt med rövare och banditer och vackra flickor och besynnerligheter av alla slag. Jag hörde bulgarisk musik i radion häromkvällen, och det lät mest som när man skrapar med en nagel på en griffeltavla, så jag tyckte synd om dig en lång stund. Men man vet aldrig med radio — det kan ha varit något, som tjöt bredvid som inte alls var bulgariskt. Men genomdystert lät det.

Det regnar och är olustigt ute, men det gör mig just ingenting. Jag sitter inte i sjön där jag sitter. Brasan knastrar, och det luktar gott från en stor klunga lövkojor jag har framför mig, och om en liten stund får jag kaffe, det känner jag på doften. Det klirrar av koppar också ute från köket, och snart kommer väl tant Beata trippande i korridoren med brickan.

Nu ser jag, hur du skjuter upp dina svarta ögonbryn, drar ett extra skarpt drag i pipan och muttrar: »Tant Beata! Korridoren!» och

ser fånig och fundersam ut. Det är ingen idé, att du försöker gissa, för det kan du i alla fall inte, så det är liksågott jag talar om medsamman, att jag naturligtvis inte är på Näshultet, utan i en liten stad längre söderut, och om dagarna går jag i den där lantbrukskolan, som jag skrev om i förra brevet. Det blev den i alla fall. Alnarp och Ultuna tar för lång tid, och så välsignat mycket behöver jag inte kunna för att sköta ett småbruk, så jag fastnade för den här, som kanske kan lära mig tillräckligt. Om sex månader är jag utlärdd säger prospektet, så vi utgår väl från det. Då blir jag alltså inte bara patron, utan även agronom. Skriv opp det.

I skolan är jag den enda kvinnliga eleven, och jag har tvåhundra-tretton (213) manliga kamrater! Jag skulle vilja se den i Sveriges land, som kan knäcka mig på området. Aldern hos dessa tvåhundra-tretton varierar från femton upp till femtio år skulle jag tro ungefär, och deras hemorter ligga spridda mellan Karesuando och Trelleborg. Så du kan tänka dig själv. Jag har bara varit elev i tre dagar ännu men oh! såna dagar. När jag tänker på förra året och Oxford — och året förut och sista ringen, så tror jag inte det är sant ibland.

Där var det kaffe. Nu är jag ensam igen med glöden i brasan och lövkojorna och brevet till dig. Jag har så mycket att tala om, att jag knappt kan komma mig i gång, men jag tror det är bäst jag tar det från början för att få nån ordning i det hela. Hit körde jag på motoreykeln förstås, och sakerna hade jag skiekat i förväg, så det var bara att pila iväg på jämförelsevis bra vägar och det tog mig lite över fyra timmar alltsammans. En bekant till moster Bernhardine hade skaffat rummet, som av en händelse var ledigt, och det fanns hos en fröken Beata Rosæus.

Det där »av en händelse ledigt» kom mig förstås att tro, att jag skulle bo på ett större pensionat, men aldrig har jag blivit grundligare och fröjdefullare lurad. Mitt rum är det enda fröken Rosæus har att hyra ut, eftersom hon bara har två och själv bor i det ena. Hon är bortåt sjuttio år, prästdotter och ska leva på sin lilla pension, och vad hon kan förtjäna på rummet. Det blir nog inte så vidare fett och schangdobelt det, är jag rädd, men ingen kan ana det, som ser henne, och aldrig ett ljud låter hon undslippa sig, aldrig nån jämmer över usla tider eller hur dyrt allting är eller hur svårt att få det att gå ihop. Nej då, hon hör inte till den sorten. Vad hon lever på, och hur hon lever, vad hon

kan pilla i sig för något vid sina små måltider är mer än jag kan räkna ut, men en doft av Falukorv då och då låter mig förstå, att det liv hon för på intet sätt kan kallas högt. Lilla söta, patetiska Beata Rosæus!

Jag hade alltså hyrt rummet per ombud, och en mycket blygsam summa kostade det i månaden, inklusive morgonté och eftermiddagskaffe — middagarna äter jag på någon sorts ohygglig hushållsskola. Jag kom på eftermiddagen och körde direkt till uppgiven adress. På nedre botten skulle det vara och mycket riktigt stod det Rosæus på en hög dubbeldörr, som slutade upptill med fyrkantiga glasrutor.

Klockan man skulle ringa på var en sån där uråldrig du vet med en tjock, hög knapp, som man klämde in — då sa det plong! väldigt och dystert — så släppte man ut knappen, och då sa det plong! igen, så det dallrade länge i luften efteråt. De första signalerna hade inte den allra minsta verkan, inte de andra heller, som jag beslöt mig för efter en stunds väntan, men efter de tredje, som jag lade hela min själ i, hörde jag liksom ett litet svagt tassande inifrån och gjorde mig i ordning för det förste Mödes södme. Att det var fröken Rosæus själv, som skulle öppna visste jag, eftersom jag var

förberedd på, att hon ingen jungfru hade. Jag lade ett skimmer av vänlig hövlighet över mina drag, bredde ut ett lätt och behagligt leende och väntade att få se handtaget på dörren tryckas ned. Men intet sådant hände. I stället hörde jag något smussla och dunka på ett obegripligt sätt och förnam, att det knakade mystiskt i ena dörrspegeln. Min blick följde samma spegel uppåt, och i fönstret högst upp skymtade jag dimmigt ett blekt ansikte med mörka ögon, som fixerade mig ihärdigt.

Mitt världsvana leende vidgade sig till ett riktigt äkta bondgrin, det kände jag, och ögonblicket därpå försvann ansiktet, medan dunkandet som av en flyttad stol trängde ut till mig. Äntligen gick dörren upp, och framför mig stod en liten smal, fin, böjd gumma, som log mot mig det sötaste lilla gumleende du kan tänka dig och frågade:

— Är det här *min* lilla fröken, kanske?

Som jag antog, att jag verkligen var hennes »lilla fröken» så sa jag ja, och då drog hon in mig i en liten mörk tambur, slog upp dörren till ett rum och bad mig stiga in, på samma gång hon förklarade, att det verkligen strök så många »obehagliga individer» omkring och tiggde i husen, att hon aldrig vågade öppna utan att se efter först, vem det var som ring-

de. Hon sa också, att om hon inte visste genom mitt brev, att jag skulle komma på ett »sånt där hemskt fordon», så hade hon kanske inte släppt in mig — klädseln var ju inte precis vad man väntade av en liten fin och ung fröken, men nu för tiden är allting upp- och nerpåvänt. Hon hade träffat en flicka i somras på ett pensionat som kallades för Billy och som alltid gick i långbyxor, och ända till dagen innan hon reste hade fröken Rosæus trott, att det *var* en pojke.

— Inte är det som i min ungdom, sa den lilla gumman och log mot mig, men då fanns det varken motorcyklar eller annat, så man kan ju inte jämföra. När nu lilla fröken har sansat sig lite, så var så god och stig in i mitt rum här bredvid och drick kaffe och bli lite hemmastadd.

Älsklingen, va?! Jag fick av mig motor-kängorna i en fart, knäppte en kjol över byxorna och rotade reda på ett par skor i kofferten, som redan kommit förstås, och stod och väntade. Sen tvättade jag mig och borstade håret och »sansade» mig så gott jag begrep, gick genom korridoren till nästa dörr, knackade höviskt och bads att stiga in. Att stiga in i fröken Beata Rosæus rum. Och om du inte redan nu begriper, att det var något extra att bli bjuden på, så är du inte alls så

bra som jag tror du är. Men först ska jag beskriva henne själv.

Hon har nog varit av medellängd i ungdomens vår, men nu har hon skrumpit samman, så hon nått och jämt når mig till axeln. Ansiktet är blekt och ögonen ljust bruna under kupiga lock, näsan smal och lite vass och munnen en smula insjunken, men så innerligt rar, när hon skrattar eller ler. Hon tycks alltid vara klädd i svart, med fotsid kjol, och över framvåden har hon ett svart sidenförklä. Om de smala axlarna ofta en vit, stickad ylle-schal, som hon sveper in sig lite fruset i. Hög krage, naturligtvis, och en stor kamébrosch. Håret är grått med vita strimmor och uppsatt halvvägs från nacken med stadiga nålar, och hårknuten vittnar om flydda och kanske sällare dar, i det den är stor, magnifik och guldbrun. Hon har tunna, svala händer med den där underliga, mjuka glattheten, som man så ofta känner, när man tar en gammal människas hand i sin, och kring ögonen har hon de lustigaste rynkor — såna där solfjädersformiga som folk får av att skratta eller av att vara snälla.

Hennes rum är precis likadant som hon själv. Sängen står lite blygt och jungfruligt inskjuten i en grund alkov med draperier till hälften fördragna, den har ett i stjärnor

virkat vitt överkast och vid fotändan ligger en broderad matta att lägga fötterna på, om man vill »kasta sig ovanpå i fem minuter» för att tala med tant Beata. Hela golvet är klätt med en mycket nött gammal brysselmatta, och över den ligga en hel del andra små mattstumpar, de flesta broderade i korsstyggn. Där finns en med en hjort och en flicka, som jag inte vet vad jag skulle vilja ge för att äga.

Vid en vägg står en gammal taffel med gulnade och nedspelade tangenter, framför taffeln en broderad pianostol, som svänger runt motvilligt och gnisslande med fransar, som flyger, och på väggen bredvid taffeln hänger en gitarr i ett ljusblått band. Det låter som om jag hittade på allt det här för att göra miljön riktigt perfekt och tidstypisk, men jag försäkrar dig, att det rummet kan inte någon människas fantasi göra äktare eller riktigare än det är.

Alla möbler äro klädda och madrasserade och fransade, och på väggarna hänga silhuetter och krinolinporträtt i ovala svarta ramar och, viktigast av allt, en kolteckning av drottning Desideria, som tant Beata ärvt av sin mamma. Tant Beatas mamma ansågs vara *mycket* lik salig drottningen, och det fordrade hövligheten att jag konstaterade på

ett gammalt porträtt, som var så urblekt, att det lika gärna, vad mig anbelangar, kunde ha föreställt Josephine Baker som en anständig Smålandsprostina. Men Beata tänkte inte på, att man ingenting kunde se — för henne var väl gestalten på fotografiet lika strålande tydlig, som när hon såg den första gången, och hon log med stor förnöjelse, när jag försäkrade, att likheten var fullkomligt slående.

När vi skulle dricka kaffe blev jag bjuden att slå mig ned i »emman», och det gjorde jag ögonkrök. Men som jag förstod, att hon skulle sätta värde på, att även en nutidsungdom kan visa sig väluppfostrad, så lutade jag mig inte tillbaka mot den vräkigt svängda ryggen, utan satte mig lite på kanten med kaffekoppen i hand och knäna högt uppkörda, eftersom emman var låg. Vi pratade ivrigt och livligt, och jag märkte ingenting särskilt till en början, men kan du tänka dig — den underbara möbel jag satt på hade rullar under benen, som jag inte sett för fransens skull, och mina långa ben sköt iväg den så sakteliga, så när jag skulle ta en kaka till, upptäckte jag plötsligt, att jag satt ända borta vid taffeln. Skojiga möbler dom hade förr i världen! Jag undrar, om dom satte på dom där trissorerna med en skälmsk liten tanke på

att få mera liv i sällskapet, eller vad i fridens namn de ska vara där för. Emman var inte ett enda dugg tung heller, för jag lyfte på den i smyg, innan jag åkte tillbaka till kaffebordet.

Beata var djupt intresserad av mitt yrkesval och lantbruksskolan, men gud vet, om hon inte tyckte det var oanständigt med alla de tvåhundra-tretton. Hon undrade nämligen, om jag inte tyckte det skulle bli en »odiös situation» att vara enda flickan bland så många »manliga individer». Det var nära ögat, att jag totalt skämt ut mig med att svara, att det rörde mig inte i ryggen, men i sista minuten hejdade jag mig och försäkrade, att det inte på minsta sätt oroade mig. Det var ju bara under föreläsningarna jag satt ibland dem, och förresten behövde jag ju inte ha ett dugg med dem att göra, om jag inte ville.

— Neej, det förstås, sa lilla Beata och slätade på sitt förklä. Men ... jag menar ... det kan ju kanske hända, att tämligen realistiska och ... och ... naturalistiska ... eh ... saker kan komma att beröras under de där föreläsningarna.

— Ja, det var så klart, sa jag och kunde inte låta bli att skratta. Annars vore det inte mycket bevänt med skolan. Kalvning och

sånt till exempel, men det är ju vetenskapligt och mänsk ... nej koigt, fortsatte jag, och sånt har jag hjälpt lagårdskarlen hemma med många gånger, sa jag, så inte gör den saken mig nåt.

Då blev Beata röd som den allra rödaste ros och frågade hur resan hade gått, om vägarna var skapliga, och om jag inte kanske skulle »kasta mig lite ovanpå» och försöka »slumra till». Men det sa jag, att det behövdes inte alls, för jag var inte trött ett pinal.

— Men jag kanske ska ta och packa upp. Tack snälla fröken Rosæus för kaffet, det var härligt att få. Och bry sig inte om, att jag kanske pratar lite för rakt på sak, om vad som händer på landet — jag är uppfödd på en stor gård och har fått vara med om allting för att lära mig. Och när man har det, då tycker man liksom att allting är så naturligt, så man glömmer bort, att stadsfolk inte riktigt är med på galoppen.

— Jaja, lilla barn! sa hon och blev lite röd igen. Jag är ju också uppfödd på landet för den delen, men aldrig fick vi flickor ... jag menar ... vi brukade gå och titta på de små nyfödda kalvarna och låta dem suga på ett finger och så, men ...

— Jag förstår så väl, fröken Rosæus. Nyfödda kalvar *är* bedårande med sina skrang-

liga ben och blöta små mular, och det där lilla söta råmandet dom har, som liksom är blött det också. Jag hade just fått en kalv, när jag for hemifrån. Det vill säja en av mina kor, förstås.

— Men har fröken ... nej, om vi nu ska bo en hel vinter tillsammans, så är det väl ingen idé med det här titulerandet, eller hur? Sägg nu tant Beata till mig, så säger jag ...

— Annmari! fyllde jag i och reste mig höviskt, utan tanke på den förbaskade emman, som flög iväg som ett skott långt utåt golvet. Tack snälla tant Beata! Och så neg jag över den svala lilla handen hon räckte mig.

Det hon var på väg att fråga, när hon avbröt sig själv, var, om jag verkligen hade en egen gård. Så började jag tala om Näs-hultet, som ju inte är nån gård på långa håll, utan bara ett torp, och då kan du begripa, att det inte blev uppäckt, förrän långt fram på kvällen. Jag pratade så länge och så högt — hon är lite döv, nämligen — så jag kände mig som ett sandpapper i halsen till slut och Beata hade två starkt röda rosor på kinderna och ögon, som fullkomligt strålade. Jag åkte omkring på emman, så det var en lust åt det, och själv satt Beata i salig prostens gungstol och vaggade med en liten tå-

spets, som hon stötte i golvet då och då, när hon blev riktigt intresserad. När jag talade om dig och flygmaskinen, trodde jag faktiskt hon skulle gå baklänges över med stol och allt, så studdig fart gav hon sig. Hur det kom sig, att jag talade om, att du damp i min sjö, det vet jag inte en gång — kanske det var för att jag kom att tänka på dig, när jag berättade om mina sjöar och mitt hus och mina höns och alltsammans. Och suggan Blanze-flor, min fina sugga du vet, som nedkom med tretton små knorrsvansiga underverk på en gång. Beata hade, så sant jag lever, inte ett torrt öga, när jag dityrmbade om mina kycklingar och Kristina och gäddorna jag brukar få på spin och allt annat, som föll mig i minnet.

Nej, Stefan, gosse lilla, nu orkar jag inte skriva längre! Klockan är över elva, och jag ska upp tidigt i morgon. Klockan 8 börjar skolan och en kvart i kör jag härifrån — längre utanför stan är det inte. Hojen står i ett skjul på gården, och när Beata gav mig nyckeln och visade mig, var jag skulle köra in den, såg hon ut, som om hon beredde plats åt den onde själv. Hon är redan så ängslig, att jag ska köra ihjäl mig, så jag känner mig riktigt brottslig var gång jag kickar i gång.

Varje kväll vid åttatiden kommer hon in

och bäddar i den gamla utskurna mahognysängen, och för var kväll känns det lika otäckt svårt att sitta och se på. Hon är så liten och bräcklig, och när hon skakar och härjar med bolster och kuddar och lakan så tycker man nästan hon ska ramla omkull. Jadå, jag ligger på bolster, det begriper du väl.

I går kväll skyndade jag mig att bädda, innan hon kom in, men det skulle jag aldrig ha gjort — hon blev så upprörd, nästan ond, att jag kände mig riktigt förlägen, och insåg, att något sånt inte får förekomma vidare. Det finns en sorts stolthet, som det inte går an att såra, även om ens intentioner är de allra förnämligaste. Beatas är sådan. Jag är säker på, att hon skulle känna sig som en usel förfalskare, om hon lät mig bädda min säng, när det ingår i hyran, att den ska bäddas av henne.

När hon slutat, är hon så andfådd, att hon knappast kan tala, och jag ser i smyg, hur hon trycker handen mot bröstet och sluter ögonen som om det gjorde ont. Men jag begriper ju, att jag ska låtsas som om jag varken hörde eller såg, fast gud ska veta, att det inte är lätt. Första kvällen, när hon skulle gå, och jag öppnade dörren för henne, klappade hon mig på kinden och sa:

— Godnatt min lilla flicka, och måtte Gud välsigna din tid här hos mig!

Var det inte rart? Allra helst skulle jag velat ta hela den lilla sötnosen i famn och kramat henne så hårt jag vågat och lyft henne upp i luften, som jag brukar göra med moster Bernhardine. Men det gjorde jag förstås inte, jag bara kysste hennes hand och tackade, och då blev hon alldeles röd och lite tårögd. Gamla *sötis*, det är vad hon är!

Nu sväller bolstern så vilt förledande därborta, att jag inte har kraft att stå emot längre. Hemvävda prästgårdslakan av helinne, slitna och tunna och svala med virkad mellanspets, som är minst tio cm. bred. Fortsätter det här brevet så snart jag kan, men nu fullständigt raglar pennan av trötthet. Godnatt då, Stefan. Skriv snart igen till

Annmari.

Den 11 oktober.

Det har varit absolut omöjligt för mig, att skriva något ordentligt på den här följetongen sen sist, så du har bara fått den lilla lappen jag slängde ned under föreläsningen om sandjorden och dess förtjänster och nackdelar. Så egentligen vet du ännu ingenting alls om skolan och föreståndaren och de tvåhundra-tretton.

Nu ska jag i alla fall reparera det så gott jag kan, och efter mer än en vecka i detta illystra lantbruksinstitut, kan du ju förstå, att jag har en del att läska dig med. Det värsta av alltsammans är, att man ska vara därute kl. 8, vackert väder eller fult, och aldrig kan jag riktigt lita på, att motorn tänder vid första kickarna, så jag måste köra igång mycket förr, än jag egentligen behövde och snapsa den med både bensin och eter, när natten varit kall. Jag vet inte riktigt vad som tagit åt den, men den

är inte »i sitt fulla belopp», som klockarn i Hålunda sa om orgeln, när bälgen gått läck. Ska sätta på nya tändstift och göra ren magneten i morgon, så kanske den spottar opp sig.

Morgontét har jag lyckats övertala tant Beata att få göra i ordning själv, så det stackars lilla livet slipper stiga upp mitt i natten. Brickan står dukad på bordet i köket, en termosflaska med varmt vatten bredvid, och ett smörgåspaket till frukostrasten ligger i skafferiet. Jag öser i mig tét mellan var klätresa jag hivar på mig, tjuggar lite segt wienerbröd på samma gång och hinner vanligen i tid till skolan.

Den börjar, som jag sa, klockan 8, och inne i den stora och enda föreläsningssalen är det varmt, så håren kröker sig redan vid allra första inträdet. Hurdant där ska vara då efter en timme, (isynnerhet om det är regnigt och vått ute) det kan du tänka dig själv, med stängda fönster och tvåhundra-tretton bönder därtill. Och jag den tvåhundra-fjortonde och föreståndaren den tvåhundra-femtonde. Och en kamin, som brinner, så det brakar och smäller om det. Och osar. Fryser gör man inte, det förstår du, och luften är särdeles.

Mångfaldiga av mina kamrater tugga

snus och spotta förstulet mellan knäna, fast det står stora anslag på väggarna, att både snus, tobak och spottning vare strängeligen förbjudna inom lokalen. Så fort dom spottat sätter dom en stor, grov smorläderssko över och se idiotiskt oskuldsfulla ut. Andra tugga tobak, och de spotta också, men inte så ofta, varav jag drar den slutsatsen, att snus ger liksom mera omsättning åt hela organismen, så att säga.

Aldrig ska jag förresten glömma den omsättning jag fick, när jag var elva år och för första och enda gången i mitt liv lade snus på tand, chevalereskt bjuden av en ny ladugårdsdräng. Jag var så sjuk, så moster Bernhardine trodde jag fått tyfus eller något annat dödligt och ville skicka efter doktorn. Naturligtvis ville jag inte utsätta mig för smälek och skratt genom att tala om, att jag bara tuggat snus, men jag måste visst ut med det till slut för att undgå doktorn. Tänk, att folk levde igenom mig!

De, som varken tugga snus eller tobak av kamraterna röka merendels Bridge med munstycke, och om de inte hinna röka ut innan klockan ringer att rasten är slut, så fimpar dom den lilla stumpen, som är kvar, och stoppar den i fickan, vilket också åstadkommer en säregen och instängd doft. Den,

som sitter till höger om mig har fickorna fulla med fimpar, men han tycks ha något dunkelt begrepp om höviskhet mot kvinno-könet, så innan lektionen börjar, brukar han dyka ned i västfickan och fiska upp en kryddnejlika, på vilken han sedan förstulet tuggar och blåser ut en doft åt mitt håll till, som får mig att drömma om söderhav och korallrev och vajande palmer och så.

Den till vänster tuggar deciderat snus och gör ingen som helst hemlighet av det. Han är från Kronobergs län och drar troskyldigt upp en mässingsdosa, när åtrån faller på, tar en väldig mullbänk mellan en väldig tumme och ett väldigt pekfinger, stoppar ner dosan igen och kan sen sitta i evigheter under väntan på, att föreståndarens örnöga ska vändas åt annat håll. Vi sitter nämligen på första bänken och utsikten över oss är prima. Ibland kan jag komma i en sån spänning om han ska klara sig, att jag varken hör på eller gör anteckningar eller ett skapande grann, och det har till och med hänt, att jag gett honom en uppmunt-rande knuff i iver, när han inte passar på rätta ögonblicket.

Han med snuset och dosan heter Karl Ol-son och han med kryddnejlikan Erik Lahr-zén. Namnen och stavningen har inhäm-

tats genom förstulen läsning på anteckningsböckernas etiketter. Olson har hemmavävt, styvt vadmal, som luktar bagge, när det blir vått, och höga smorlädersstövlar med tre centimeters tjocka sulor, som på intet vis luktar annat än smorläder, vått eller torrt, men Olson gnider dessutom in sina stövlar med någon hemgjord, hednisk salva, vars doft övergår allt förstånd.

Olson har celluloidkrage, som är mycket rymligt och bekvämt tilltagen och i bringan en färdigköpt svart rosett. Spännet sticker nästan alltid upp i nacken. Olson är småtrevlig och har ett glatt, snusigt grin, som försonar mig med allt det andra han har, och när han andaktsfullt lyssnar till föreläsningen med ansträngt rynkade bryn, ser han ut som en liten unge som får bannor. Han kan väl vara en trettio år, och när han är nyarakad är han riktigt stilig. Men det är han bara en gång i veckan.

Han är så hjälplös med blyertspennan i sin väldiga arbetsnäve och anteckningsboken i knät, att jag nästan blir rörd vid blotta åsynen, och jag skulle vilja ge bra mycket för att få läsa hans anteckningar. Isynnerhet de, som behandla fysik och kemi. Jag riktigt kan se, hur grubblet står tungt och gränslöst i hans lurviga gula skalle,

och blyertspennan vandrar redlost över de vita arken. Stackars Olson! Det är inte så gott att bli klok på kapillariteter och atmosfärernas tryck och kalorier, och inte heller kan det väl vara så rasande lätt med basiska, positiva grunkor och molekyler och sånt. Jag begriper så väl Olson, när han med en djup, förtvivlad suck håvar upp sin mässingsdosa och tar sig en styrkare. Ibland skulle jag nästan önska mig en mässingsdosa själv. Om inte annat, så för att det är en spegel infälld under bottenlocket. Olson beskådar sig stundom i den under rasten och rättar lite på rosetten.

Han med krydnejliken är en helt annan typ. Han rakar sig varannan dag och har varken vadmal eller smorläder eller celluloid. Kragen är av linne, och han har den veckan ut, kläderna är konfektion av det svajiga snittet och närapå ljusblå, slipsen gulprickig på grön botten och flott knuten — mitt i sitter en hästsko av rubinartat utseende. Skorna är ljusst bruna och strumporna än så länge lila. Han har en chaufförbetonad mössa med mystiska bokstäver i en sköld mitt fram. Han bär den på sned med obehärskad elegans. Jag förstår, att han ska vara ett sjudundrande lejon på

dansbanorna, men Olson står mitt hjärta bra mycket närmare i alla fall.

Han är så äkta och svensk i doft och stil och utseende, så pålitlig med sina valkiga nävar och sin barnblå blick. När han beskådar sig i mässingsdosans spegel och skjuter halsduken rätt eller tar upp snusnäsduken, väter den med tungan och gnider bort en fläck på kragen, då känner jag riktigt varmt för Olson ska jag säga dig, och föraktar Lahrzéns lördagsohyggliga linnefinness. Gott och väl tjugufem procent av herrarna har förresten ingen krage alls. Bara en vit och oskyldig benknapp i halslinningen.

Det finns för övrigt inga möjligheter för mig att ingå i någon närmare beskrivning av kamratkretsen. Det skulle gå på tre porton bara det, fast alla ska veta, att nog vore ämnet värt besväret. Mig är dom hyggliga mot, sedan första dagarnas häpnad och fnissande gått över. Motorecykeln har emellertid gjort ofantligt mycket djupare intryck än jag, och när jag om mornarna går in i förstugan för att ta av mig benlädren och kliver i den kjol jag offrar på svenska urfolkets och anständighetens altare, så är jag ensam och fullständigt ogenerad. Alla tvåhundra-tretton gruppera sig

kring hojen, medan Lahrzén i kraft av sin mössa och dess mystiska formel demonstrerar och förklarar maskineriet så bort åt väggarna i tok, att det är en fullkomlig njutning att höra det. En gång i framtiden ska jag demonstrera själv. Kanske. Om jag finner att herr Lahrzén måste stukas.

Nu ska jag i alla fall övergå till »gubben», d. v. s. skolans upphovsman, ägare och föreståndare. Inga ord och ingen penna på jorden kan göra honom full rättvisa, det är min fasta tro, men jag ska försöka så gott jag kan i alla fall.

Han är lång, han är smal. Hans huvud är en virvel av flammande hår, något insprängt med grått, skägget ligger som en eldslåga nedåt bröstet. Ur detta flamröda, lockiga, vilda svall skåda ett par intensivt blå ögon fram — inte stora, men med en blick, genomträngande som falkens och sökande som hökens. Konstiga ögon helt och hållet, en fanatikens ögon — ibland brinna de i kapp med hår och skägg, ibland förlora de sig i fjärran med ett visionärt uttryck. Hans händer är långa och smala, och med dem viftar han och gestikulerar han och skriver på svarta tavlan och stryker tillbaka lejonmanen från den höga pannan och knyter dem och skakar dem, så man blir

alldeles vimmelkantig. Hans röst är klar och fyllig, än ljuder den med en duvas milda kutter, än dånar den som åskan, än är den långt nere i den djupaste bas, än högt uppe i den finaste falsett, och mellan dessa två stadier ligger ett helt magnifikt mellanregister. Jag tror nog man tryggt kan säga, att han är den unikaste lärare någon skola består sig med, och vad man än kan säga om hans kurser — och vad som än sägs! — men tråkigt kan ingen kristen själ säga, att man har. Åtminstone inte, när han står i katedern. Vi ha en ungdom från Alnarp i husdjurslära, som är som pedagoger är mest, och under hans timmar är det ett gäspande och ett fotskrapande och ett viskande, som på ett ännu mera markant sätt framhäver den andlösa tystnaden under »gubbens» lektioner.

Så här brukar hans hälsning låta, när han träder upp på plattformen till första lektionen:

— God morgon, ädle barnn, käre välsignade vännerrr! och därmed är man genast i stämning, trots den dysterhet, som ännu ruvar i ens sömnkvalda själ. Han behöver ingen tid på sig för att bli varm i kläderna — med ett tigersprång kastar han sig över ämnet antingen det nu är kemi,

jordbruks- eller gödsellära. Ögonblickligen är han i farten. Och en sån fart! Han dansar, han trippar, han står på ett ben, han står på två, han lägger dem i kors med oefterhärmligt behag, han skrattar, han halvgräter, han slår sig för bröstet, han stampar i golvet, han sliter sitt böljande hår. Herren vet vad han *inte* gör! Och hela tiden flödar vältaligheten ur hans mun i väl avrundade meningar, och hans röst står mäktig över salen i otroliga tongångar. Aldrig i mitt levande liv har jag tänkt eller drömt mig maken till föreläsare och föreläsningar! Att slöa till är otänkbart, är omöjligt. Till och med de tröga bondpojkarna är, så dom skälver på sina obefintliga manschetter.

Jag har hört talas om, att en god talare kan elektrifiera sina åhörare. Kära, väl-singade du, vi ä så elektrifierade allihop på kursen, så det borde slå gnistor om oss! Visst tycker jag, att han är både komisk och nästan väl yster i sina liknelser ibland, men när jag då tittar mig lite förstulet om i salen och ser bonngrabbarna sitta där med ögon på skaft och gapande munnar, då inser jag, att detta inte är något vanligt auditorium, och att det säkerligen fordras skarpa

medel och starka doser för att bibringa dem vetande.

Jordbruksläran gör han till ett epos, den torraste kemilektion förvandlar han ogenerat till en kärleksroman, och vad gödselläran beträffar, är den en jublande dityramb. Han kan faktiskt tala om gödsel, så det vattnas i munnen på en, och jag har sett Olson så kolossalt gripen av ämnet en gång, att han släppte snuset ur nypan för att hastigt nog hinna pränta ned en särskilt läskig vändning. Som komplimang betraktad kan en sådan händelse ingenstädes överträffas.

Jag sitter här och funderar på vad jag ska servera dig av gubbens alla praktfullheter. Min anteckningsbok är redan spädkad med de läckraste saker, så det gäller bara urvalet. Jag tror jag ska ge dig ett litet avsnitt av en kemilektion. (På hederord garanteras, att intet av mig diktats eller bättrats på.) Han har talat om salpeter och kväve och ammoniak på det mest festliga sätt, varvid han bland annat kallat salpetern: »O, du jordens ädla tjuserska!» Så fortsätter han:

— Hör på nu vidare i herrns välsignade namn kära, ädla barn! Jag ska berätta en

sannsaga ur livet. Den handlar om herr Kalium och fröken Syre. Herr Kalium, han är ung, han är skön, han är eldig, han är som jag — jag hade varit kär elva gånger, när jag bara var sju år (här grinar Olsson brett och håvar upp dosan) — och han går sig ut på en morgonpromenad över gröna marker. Då stannar han med ens med hänryckt blick och rodnaden stiger och faller på hans härliga ansikte. Han har fått se något utsägligt underbart — han har fått se lilla fröken Syre! Även hon har gått sig en morgongång över blommande ängar, men hennes steg är så lätta, att ej ett grässtrå bryts, ej en blomma skövlas. Hon är som en halvutsprucken ros, där hon kommer herr Kalium till mötes, skär och vit och späd som den unga morgonen själv. Ännu har hon ej sett, vem som står i skogsbrynet betagen och kärleksdrucken, men så slår hon plötsligt upp ögonen och möter hans eldiga blick. Hon stannar, hon rodnar, hon drar sig lite tillbaka och är så blyg som en flicka ska vara. Herr Kalium aktar ej därpå. Han är så djärv som en yngling ska vara, när kärleken kallar. Han störtar fram till henne, han tar henne i sin famn, han håller henne tätt intill sig i salig förening. — *Kaliumoxid!* (Om det nu var

Kaliumoxid. Jag är inte riktigt säker, för pennan har darrat betänkligt just där, vilket förresten inte är att undra på.)

Vad ger du mig för det! Populär och lättfattlig framställning eller va? Överhuvud taget är kvinnan den liknelse han helst använder sig av, och det är fullkomligt häpnadsväckande vad man är användbar i jordbruks- och gödsellära. Som kvinnfolk betraktad, menar jag. Från vaggan till graven använder han en faktiskt som åskådningsmaterial. Än liknar han jorden vid en fet och välgödd kvinna med svällande behag, än vid en mager och utsliten fattistukärring, än är den välskötta och välbrunna gödseln lik en rosig och fasthullig ung flicka, än är jorden en grå och utmärglad torparhustru, som haft många, många barn och lite, lite mat, än . . . nej, det finns inga möjligheter att dra ens tiondelen. Men säftiga saker är det för visso, det kan du skriva opp och hälsa från mig. Jätte!

En annan gång, talar han om, hur sandjord ska skötas för att bära fina skördar och göra sin ägare glädje.

»Kära små människor i denna sal — kom ihåg, att sandens insjunkna bröst ska höjas! Gössla, gössla, gössla! Det ger färg åt sandens bleka kinder och en mjuk och

kvinnlig rundning åt dess platta bröst. Kör på torv och dyjord, torv och dyjord, tills tungan hänger ur halsen på er, välsignade barn! Då har ni gjort er försäkrade om himmelens salighet. Om du, Johansson, som har sandjord på gården, (allas huvuden och blickar vändas mot den arme Johansson på andra bänken, som blodröd och olycklig vrider sig av förlägenhet), om du, när din jordevandring är slutad, kommer upp till Sankte Per, och han frågar dig vad du gjort med din sandjord — om du då står där som ett sakramenskade fån och måste svara, att du just ingenting särskilt gjort med din sandjord, då blir Sankte Per inte god på dig.»

»Har du inte hävt på torv och dyjord?» frågar han.

»Nä!» är du tvungen att svara.

»Ge dej då av till det andra stället — det är gjort för såna som du, Johansson!» säger Sankte Per. — Och sen kan du ha så roligt, Johansson — då avundas jag dig inte Johansson. Torv och dyjord och gödsel på sandjorden — glöm inte mina kärleksade vänner, annars tar den lede fast er!

Tror du Johansson eller någon annan av oss glömmer den lärdomen. Sällan! Absolut säkert inte Johansson i alla händelser,

som med ett något ansträngt flin kliar sig i sitt morotsfärgade hår och sen lättar lite på skjortlinningen, medan rodnaden sakta dör under grönaktiga fräknar. Johansson är inte vacker, men han är väschöte och rapp i mun och kväser till Lahrzén ibland, så min själ jublar. Johansson har ingen krage, och knappen i linningen är inte som hos de andra, av ben, utan av mässing — en sån där som knoppen viks upp och ned på. När han är riktigt i farten med kvickheter-na på rasterna, så spottar han först ut lite tobakssås efter en lyckad replik, och sen viker han ett slag på knappen. Jag begriper inte hur den håller. Johansson bär plommon-stop, och det är så rymligt tilltaget, att endast hans stora, röda öron hindrar det från att helt och hållet släcka dagens ljus för honom.

Ack, du skulle kunna få mycket, mycket mera skola, men jag måste läsa om täckdikning och metalloider, innan jag förlorar synen. Jag var inte hälften så sömnig om kvällarna hemma på Näshultet i våras, fast jag skötte kläckningsmaskinen en nätter-na och jordbruk och lagård om dagarna. Jag undrar hur sömnsjuka börjar.

Det här brevet skickar jag i morgon, så vet jag, att du har lite svenskt att hålla dig

till bland allt besynnerligt där ute. Jaså, flickorna är vackra, säger du! Synd, att du själv ingenting ser ut, så du har några möjligheter att göra intryck. Och nationaldräkter går dom i också, där uppe i bergen där du är, och dansar ingenting annat än sitt hemlands vilda danser. Åh, vad det låter hurtigt och daggfriskt! Spänsta opp dig Stefan, och stampa i gång med daldansen och hallingen och vad dom heter allt, så du inte står där som ett får, som bara kan vicka lite jazz. För ditt fosterlands skull, menar jag, om inte annat. Inte vara blyg! Djärv ska en yngling vara, annars kommer han ingen levande vart med söta flickor — det har min aktade lärare sagt, och han vet nog, hur det brukas.

Ute öser det ned, så det skvalar i takrännorna, och blåsten hylar mot fönstren. Beata har lagt sig för längesen, och om jag sitter riktigt tyst kan jag höra en liten nätt och väluppfostrad snarkning därinifrån. Du undrar, om jag har tagit ditt porträtt med mig, som jag fick i somras innan du for? Egentligen övergår denna fråga allt vad jag hört i egenkärlek, så jag borde inte alls svara på den. Men eftersom du frågar *två* gånger, och ideligen refererar till vad du tänker, när du tittar på mitt, som förresten

är vedervärdigt uselt, så *har* jag det med här, tillsammans med en del andra. I ram, jajamen. Just nu har jag det stående på huvudet med baksidan åt mig till, för när jag hade läst allt det där om flickorna och danserna och musiken och stjärnorna, så tyckte jag du såg så äckligt belåten ut, så jag iddes inte titta på dig.

— Han kan få stå på huvudet en stund! sa jag till mig själv. Så kanske han inte ser så masti ut sen.

Nu har jag vänt det på rätta hållet igen, och du ser faktiskt mycket trevligare ut än nyss, vad det nu kan komma sig. Adjö då, Stefan! Usch — jag tycker det är kusligt och olustigt i kväll. Ensamt på nåt vis. Men det är väl för vädret kanske. Hej!

Annmari.

Den 20 oktober.

Min egen lilla otroligt förtjusande Bernhardine, ingen är som du ändå! *Vilken* låda att packa opp! Tant Beata, som inbjöds att övervara akten, var mållös från början till slut, och när jag kom till pièce de resistance — de silkepappersvepta persikorna — då tog hon huvudet mellan händerna och bara vaggade. När hon sen fick höra, att de kom från min egen mosters egna orangerier, blev hon så altererad, så hon satte kärnan i halsen och höll på att kvävas. Och när jag talade om för henne, att du varit den enda mor och far jag haft sen jag var tre år, så trippade hon fram till skrivbordet och beskådade länge, tyst och tårögt ditt porträtt. Det där förtjusande du minns, som jag tog av dig i somras, där du sitter på min förstubro med mina hundar och ler med ögon och mun. Oj, du älsk-

ling, vad jag längtar efter dig! Och stormkram och orkankyss för lådan.

Ja, du vet ju hur jag har det på skolan, så om den är det just inget att skriva. Det vill säga, det är det visst det — hela volymer om så vore! — men på det hela taget är allting lika tosigt och skojigt som förut. Och delvis fullkomligt ändamålslost. Jag tänker nu närmast på fysiken och den s. k. kemin, som under alla förhållanden måste bli ett mysterium av gränslösaste slag, så, som det undervisas i den. Inga experiment, inget åskådningsmaterial ens av det allra enklaste slag — bara formler och ord, som givetvis måste vara lika obegripliga för dessa otränade hjärnor som kinesiska eller sanskrit. Även jag, som latinstudent, är ju ett oskrivet blad vad detta ämne beträffar, och kommer att så förbli är jag rädd, och jag är ändå *van* vid läsning och har nästan inget annat gjort i hela mitt liv. Men dessa bondpojkar!

Jag har min anteckningsbok bredvid mig och slår upp bara på måfå: »Lika gasvolymen som stå under samma yttre omständigheter innehålla samma antal molekyler och molekylerna inta samma rum och avstånd från varann.» Hur tror du den satsen ser ut i t. ex. Olsons anteckningar?! »Elementens

molekylarvikt» förekommer strött utefter en sida här och där. Bara tanken på Olsons jättehand nedskrivande något så ofattbart delikat! Elementens molekylarvikt. O, min skapare! Inte att undra på, om svetten står i blanka droppar på hans panna.

Ska han sen kunna förklara skillnaden mellan basiska och negativa oxider eller beskriva karbonater och nitrater, så har han min fullkomligaste sympati, om han lägger in hela mässingsdosan så stor den är i sin breda mun och förresten set ut, som om han väntade domens dag vilken sekund som helst. Men intressant skulle det onekligen vara att få höra på, när han och de andra »ädla barnen» ska upp och tenta efter egna anteckningar. Jag kommer inte att syra vettigt på en enda fråga själv, det är säker på.

4 jag

Men den rättvisan måste jag ge gubben i alla fall, att så fort det rör sig om mera, så att säga jordbundna saker — detta menat som vits — så är han både lättfattlig och rik på gott och sunt förnuft, som han bibringar oss på sitt absolut egna lilla sätt. För min del får jag ju säga, att jag har bra mycket mera nytta av att veta hur jag ska täckdika och lägga upp en prima gödselstad och plöja och så och skörda, än av att ha reda på elementens molekylarvikt.

Och det är inte tu tal om, att inte de tvåhundra-tretton äro rörande eniga med mig därvidlag.

Lahrzén anser visserligen, att kemin är det intressantaste av alltsammans, men det är för att han får så många besynnerliga glosor att vikta sig med, det begriper vi allihop. Om inte han absolut plattar till Värmlandsflickorna i jullovet med protein och monosakarider och molekyler och metalloider och mera till, så vill jag vara skapt som en nors. I dag på frukostrasten talade han om oxider och karbonater som om han gjort dom själv och en hel del till, och drog igenom formler, så jag försäkrar det fanns inte en bokstav i hela alfabetet, som inte var ute och åkte. Jag är säker på, att det var fullständigt nya och ur vetenskaplig synpunkt verkligt epokgörande sammansättningar han gjorde. Å, han är ett nummer, herr Lahrzén!

Nu ska du i alla fall slippa skolan ett slag. Och i stället höra på mina bekymmer, som ingen mer än du kan hjälpa mig med. Jag fick följande brev från Kristina i dag, och det gör mig lite ängslig, som du nog kan förstå. När man bara har en liten piga på niofyllda femton år, så kan man ju inte gärna begära, att det ska gå som smort, och det

har jag aldrig tänkt, att det skulle göra heller. Men hennes far skulle ju ha tillsynen över det hela, och han är så väldigt bra, så jag var relativt lugn. Här ser du själv, vad som har hänt de stackars människorna! Jag sätter fast Kristinas brev, så du får det in extenso, för det har jag inte hjärta att neka dig. Hon slutade skolan förra året, det lilla snillrika kräket! Jag undrar i mitt stilla sinne, vad hon hade för avgångsbetyg i rättstavning.

»Snälla Pattron får tacka så mycke för brev och pengar som att jag feck i går. Här på Näshultet står nog allt väl till utom att Blannsiflår inte vell äta å hellst ligger på halmen å sover hela dagen. Jag har lockat henne me både vått å tort av finaste slag men de jälper inte på vis hon bara stånkar och sover. Postjohan han säger att om de händer Blannsiflår något så blir jag olyekli för Patron eftersom det är en extra fin pris-sugga säger han å värd millioner men han tar väl till lite som han brukar. Hönnsena är pigga å värper allt vad dom kan och Johan tog med sig tre tjog sista gången han var efter possten så Pattron har 6 å 60 som ligger å väntar för han feck 2 å 20 för tjoget å handlarn sa det var finfina ägg å vill

gärna ha fler. Min pappa han har bruti benet på två ställen och ligger på lasarettet å kommer å få ligga länge. Han var på skogshygge å ett träd föll åt galet håll å träffa honom över låret så de gick av på två ställen. Mamma hon vet inte hur hon ska få allting te gå ihop säger hon men hon tackar Gud att jag är borte å kan tjäna lite, så har hon bara åtta kvar å föda säger hon fast det ä allt många nog tänker jag. Ena kon har gått sin också å Lillkalle har fått mässlingen i skolan så snart ligger dom väl allisammans. Nu får Pattron säga hur jag ska göra me Blannsiflår för att hon inte ä frisk förstår en ju. Annars är det bara bra här å mamma ber mig hälsa å tacka för att min syster Anna får komma hit å bo å hålla mig lite sällskap så får hon bara sju å föda säger hon. Många kära hälsningar från

Kristina Andersson.

*

Ja, där hör du! Du kan nog begripa, att jag verkligen är ängslig för »Blannsiflårs» dyrbara hälsa. Äkta Yorkshiresuggor med stamtavla plockar man inte på träen, och jag ska aldrig förgäta, att dess vagga stått i din praktladugård, och att den var mitt lilla

torpeländes första nummer i djurbesättningen. Det var en fin present, det! Och hade hon inte fått så många grisar, och hade jag inte fått så fina priser för dom, så hade jag inte haft råd att kosta på mig den här kursen.

Blanzefflor är absolut en stadig hörnsten i mitt eljest ganska fallfärdiga jordbruks-etablissemang, och om hon också är försäkrad rätt högt, så vore det bedrövligt om hon skulle ta slut. Kan du vara av med Börje ett tag, så låt honom låna trädgårdsbilen, plocka upp veterinären på den och ta honom med till Näshultet. Jag ska skriva till Kristina, att hennes mamma ska få mjölk från mina kor var dag — Broka är ju nyburen och där är gott om litrarna — men om du hade något lite mer substantiellt i form av korv eller fläsk eller sånt, så vore det nog kolossalt välkommet. Och mjöl kanske. Jag vet inte hur dom har det med den saken. Ska nu hela ungarykan få mäslingen också, så får dom det ju riktigt hemtrevligt, stackars människor — bra, arbetsamt, hyggligt folk som det är.

Om du vill ge dem en hacka, så ska inte jag sätta mig emot det. Du förstår, att det är bara mig du inte får ge något utöver vad jag ska ha, som är mitt — jag *vill* klara den

här biffen alldeles ensam, och ännu så länge går det. Bara Blanzeflor inte blir sjuk och narrar mig på den nya fina griskullen till julen.

Jag är så glad, att du känner dig kry och piggare än vanligt så här års. Du *är* väl rädd om dig, fastän inte jag är där och grälar, och du är väl försiktig nu, när det börjar bli ruskigt och kallt, så du inte förkyler dig och får hosta och överanstränger ditt älskade, usla gamla hjärta. Doktorn i Nauheim sa mig i våras, att du på inga villkor får hosta, för det tål du inte vid. Så jag är lite orolig, för jag vet ju, att du är så oförsiktig som en barnunge och på inga villkor vill klä dig varmt. *Gå* inte ut i silkestrumpor, Bernhardine! Var inte så kokett! Och *låt* yllet sticka lite grann att börja med — man vänjer sig snart vid det, det vet jag det. Om du har hosta när jag kommer hem i jul, så kommer jag att bli sur som en ättiksgurka hela helgen, och då är det väl bättre om det sticker lite på benen några dar nu. Be good, be careful, old thing!

Tänk, att i dag om två månader precis är jag hos dig igen! Gissa om jag längtar. Jag har det så bra här, utom maten i hus-hållsskolan, som är sådan, att ingenting kan

beskriva den. Den är så slafsigt och blaskigt och underbart intetsägande, att varje ord blir för starkt, liksom. Dåligt, t. ex. duger inte — för den är inte direkt dåligt, så långt hinner den aldrig. Det enda jag kan hitta på är »blek». Allting är blekt och ger ett intryck av gränslös anemi. Kalvköttet är blåblekt, smöret gulblekt, brödet gråblekt och till och med oxsteken ser ut och smakar, som om oxen i levande tillstånd framsläpat sina dagar i livsleda och dystert grubbel. Bara jag tänker på kok-Ellens souffléer och stekar och såser, så känner jag mig som ett förhärdat gammalt matvrak av första rang, så löper tänderna i vatten.

Tant Beata går mer och mer i stil med sig själv för var dag. Jag menar, att jag ständigt upptäcker nya drag, som befäster och fulländar henne som typ. Just nu sitter hon därinne och spelar på sin gamla taffel, och ljudet kommer spinettsprött och tunt genom väggen till mig. Jag vet inte, vad det är hon spelar, men det är något åldrigt med långa arpeggioackord och en liten sentimental melodi med drillar och utsvävningar. Jag kan se henne precis som hon sitter där, alldeles tätt intill klaviaturen på den fransade pianostolen, och spelar

med styva, smala fingrar på de gula tangenterna. Ibland lyfter hon blicken lite drömmande och låter den vila på aspidistran, som står på taffellocket — i förbigående sagt den aspidissigaste aspidistra jag nånsin skådat, och det vill inte säga lite — och gud vet, vad för kyska gamla minnen, som rör sig i hennes huvud då, men det lyser i ögonen och munnen skälver en aning.

Kanske drömmer hon om nån liten pastorsadjunkt, som en gång var ung och öm och såg på henne med blyga ögon i syrenbersån — kanske minns hon duetternade sjöngo i förmaket hemma, när han stod lutad över henne för att se notorna, och hon satt på samma stol vid samma taffel. Vad *kan* väl en ogift prästdotter på nära sjuttio år drömma om annars!? Så ögonen bli blanka och läpparna darra? Jag menar en gammal fröken, som är så essentiellt fröken som Beata Rosæus. Det finns adjunkter, som är blyga *nu*, jag känner två — så vad ska dom inte då ha varit på åttitalet.

Jag har lite fog för mitt tal om adjunkten också, så jag rör mig inte uteslutande med imaginära storheter. En kväll, när jag var därinne, började jag titta i nothyllan och fann en massa gulnade sångnoter både för en och två röster »vid piano», och

på min fråga svarade Beata lite blygt, att hon förr sjungit ganska mycket och att »ett par av pappas adjunkter hade mycket vackra röster och var intresserad av duettsång. Isynnerhet en ...» kom det dröjande.

Isynnerhet en, tänkte jag för mig själv och log lite mot den skära rodnad, som slog upp över det söta, gamla ansiktet borta i gungstolen. Och så bad jag henne sjunga för mig. Först ville hon inte, förstås, men hur jag lirkade med henne, fick jag henne fram till taffeln, och sjöng gjorde hon. Hon var så bedårande blyg, att två små starkt röda rosor sprungo fram på kinderna och sutto kvar där hela kvällen, och rösten skälvde då och då, men den var ren och på vissa lägen förunderligt intagande. Ibland liksom brast den och dog. Vad hon sjöng? Allt, som hon skulle sjunga och ingenting, som hon inte skulle sjunga. Ingenting, som inte hörde ihop med silhuetterna på vägarna, med taffeln och emmorna, med korsstygnsmattorna på golvet och glöden i kachelugnen.

Det var en fulländad kväll, och jag kommer aldrig att glömma den, därför att jag just höll på att läsa en biografi om systrarna Brontë, och genom Beata fick jag hela stämningen, hela miljön så oförfalskat le-

vande och klar för mig, att det nästan var kusligt. Som om jag själv förflyttats tillbaka många, många decennier och levde, när dessa sånger sjöngos för första gången. Det kom en sorts stillhet över mig, en sorts ro, som jag inte kan beskriva riktigt, men den gick fullkomligt ihop med tant Beatas röst och hennes smala lilla gestalt mellan två stilla ljuslågor. Väl var hon yngre än sångerna hon sjöng, än möblerna omkring sig, än strängarna på taffeln, men hon var ändå så gammal, att alltsammans lika väl kunde ha varit 1840-talet. Ute stormade och kved det som på »Wuthering Heights», och inne sjönk glöden i brasan ihop med ett stilla rassel, medan en sång om nattsvart svek och brutna kärlekseder snyftade genom rummet. »Det var ej sant»:

Minns du, att du gav till svar:
 evigt skall jag älska dig!
 Med den eden du brutit har,
 svek ditt hjärta bar mot mig ...

Och jag satt där som en fasansfull anakronism i mina motorecykelskläder, som jag inte hunnit taga av mig, i benläder och byxor och kortklippt hår, med ett cigarrettfodral i fickan och tvåhundra-tretton manliga kamrater i bakgrunden! Men jag

märkte det inte en gång. Allting var som bortstruket ur mitt medvetande — världen och livet och *nu* fanns inte. Det kom över mig en längtan efter att ständigt leva i denna välsignade stillhet och ro, efter spinnrockars surr, efter att brodera mattor med fåglar och hjortar på, efter långa, långsamma mil på hästskjuts, efter vävstolars dunkande och tysta skymningar, som sakta blåna mot våren.

Det var då. Det var den stunden. Nu tänker jag inte så, nu längtar jag inte längre till 40-tal och ljuv Qvinnlighet och efter långa händselösa dagar, som länkas den ena i den andra utan spår, utan märke. Det följde så mycket annat med den tiden, som jag inte vill ha — så mycket förkonstlat, förljuget, fördolt och trångt, så mycken vild och förtigen och fåfång trängtan efter den minsta och riktigaste lilla frihet. Rrrrrr! Det var nog ingenting för Annmari och mig, eller vad tror du, min lilla blomma?

Jag känner nog ändå, att jag hör hemma där jag är, att jag passar att leva nu, bland motoreyklar och bilar och flygmaskiner och radio och stratosfärer och television och sådana moderna småsaker. När jag läser Emily Brontë och George Eliot och ett par early Victorians till, så grips jag av

en nästan ångestfylld medömkan. Tänk, att leva då, och vara hundra år före sin tid! Inte att undra på, om de kände sig bittra och olyckliga intill döden. Nej, det är bättre nu, om det också är lite tarvligt och skrämnt då och då.

Ett beslut blev det i alla fall från den kvällen, och det ska jag nog se till, att jag inte tappar bort. Jag ska lära mig karda och spinna ullen av mina egna får och sticka mina sportstrumpor själv, och Kristinas mamma ska få sätta upp en väv åt mig, och jag ska ha lin på ängen neråt stora sjön, och Kristinas mamma ska få bli min läromästare där också, så jag kan sköta in det och bereda det. Och min egen gård ska ge mig vad gamla tiders gårdar gav. Molekylerna få väga vad katten dom vill för mig, men studdiga kökshanddukar av eget lin ska bli min musik för framtiden, och ullgarn från Näshultet ska värma mina fötter på Storliens skidvidder.

Hur är det med mina hundar? Just nu längtar jag efter Rills stora huvud på mitt knä och ett av hans silkesöron mellan mina fingrar. Jag vet inte riktigt, vad det är med mig i kväll, men jag känner mig molo-ken och nere och inte hågad för nånting. Egentligen skulle jag läsa kemi, men jag

känner mig så hjälplöst idiotisk, när jag tar ihåll med eländet, så det får vara.

Nu har jag ätit en enorm bit av kok-Ellens övernaturligt härliga korintkaka, och känner mig kulare till mods. Hälsa Ellen, att den var så god, så magen fullkomligt svindlar. Och hälsa Mäster, att så fina persikor, som han driver fram, det finns inte i hela Skandinavien. Och hälsa min gamla Stava, att snart skickar jag till henne en hög håliga strumpor, så hon behöver inte gå och jämra sig och tro, att jag går omkring i trasor för att hon händelsevis inte sköter om mig dag och natt. Men jag lovade henne, innan jag for, att jag på hedersord inte skulle stoppa ett hål själv, så nu får hon skylla sig själv och ta hand om klabbet.

Det är festligt med gamla barnjungfrur — och det är inte bara gamla Stava, som får ta åt sig, för jag har haft kamrater med samma erfarenhet — men de kan liksom aldrig fatta, att man har blivit relativt vuxen och reder sig på egen hand. Jag försäkrar, att Stava inte mer än nått och jämt litar på, att jag tvättar mig ordentligt själv — jag är så säker som att jag sitter här, att hon tror jag fuskar med öronen och halsen, bara för att inte hon varit

med och övervakat det hela, eller helst själv tvålat in mig. Mätte hon få leva länge på jorden och tvåla in och slabba med mina ungar, som hon gjort med mig!

Jag tror jag går på bio. Dom ger en Garbofilm på Storgatan. Tack och kyss och kram till dig, min egen skatt. Var rädd om dig.

Din flicka.

Den 21 oktober.

Kristina lilla — du ska ha tack för brev, och för att du gör så gott du kan därhemma. Det var hemskt bedrövligt med din pappa, och jag begriper nog, att din mamma inte kan vara glad just — med Lill-Calle i mässling och ena kon i sin och allting. Du ska låta dem hemma hos dig få så mycket mjölk du kan undvara på Näshultet, och om din mamma behöver pengar, så ge henne den här tian jag skickar så länge, så få vi se sedan hur det kan ordna sig. Säg henne, att hon ska inte vara orolig, om det också skulle ta lite lång tid, innan Arons ben blir läkt — det klarar sig nog för henne, säg.

Angående Blannsifflår, så kan jag ju inte neka till, att jag är lite orolig. Inte är hon precis värd miljoner, men du vet jag har fått henne av ryttmästar Wallerstierna, och hon är både prisbelönt och dyrbar ock-

så, för den delen. Och så tycker jag om henne, för hon är så väldigt klok och trevlig på alla sätt, och så får hon så stora gris-kullar och ligger aldrig ihjäl någon eller bär sig dumt åt på andra vis. Grisar ska hon ju ha också framåt jul till, om allt går väl, och sex stycken är redan borttingade, som du vet.

Jag har skrivit till fru Wallerstierna i kväll och bett, att Börje Olson ska få köra över med veterinären, så du kan vänta dem när som helst. Johan hämtar posten i morgon, det vet jag, och så fort du läst det här är det bäst, att du genast sätter på en stor gryta med vatten, så det finns varmt, om det skulle behövas. Kaffe ska du bjuda på också förstås, men det begriper du nog själv. Skriv upp mycket noga allt vad veterinären säger åt dig, att du ska göra, och är det något du inte begriper, så fråga Börje, om du inte törs dig på doktorn.

Det var fint, att hönsen värper så bra. Nu när du fått Anna till dig, så hjälper hon dig väl med lite av varje, och glöm inte, att det är mycket noga med, att det är rent hos hönsen jämt. Har de bara rent och varmt, så värper de, så det knakar om det. Hur är det med kalven? Du ger honom väl mjölk ordentligt på bestämda tider

och strör ordentligt med halm under honom? Postjohan kör väl efter posten med Svea då och då, så hon inte står och blir fördärvad? Du glömmer väl inte att elda emellanåt i bokrummet och mitt sovrum, så där inte blir otrevligt och fuktigt.

Nu ska du hälsa din mamma så riktigt mycket från mig och säga henne en gång till, att hon inte ska vara orolig. Det var tråkigt med mässlingen, men det är väl inte så tvärsäkert, att allesammans ska bli liggande. Tänk, om du och Anna också blir smittade! Eller har ni kanske haft eländet förut? Var rädd om dig, flicka lilla och var rädd om allt du har att sköta. Fastän det vet jag nog, att du är, så gott du kan. Jag har det bra, men jag längtar hem hela tiden i alla fall, så klart, Adjö med dig, Kristina.

Din patron och matmor.

Om det är mycket dåligt med grisen, så kanske jag blir tvungen att resa hem ett slag, och därför är det bäst du eldar upp ordentligt för säkerhets skull.

Den 28 oktober.

Hemma. Jag är hemma, Stefan! På Näshultet. Hur kunde jag nånsin fara härifrån? Hur ska jag nånsin kunna ge mig av igen! Jag är bara hemma på några dagar förstår du, och anledningen är Blanze-flor, så den är inte högstämnd egentligen, men det borde den vara, för jag känner mig nästan som om jag skulle kunna skriva vers. Fast det ska jag inte göra, var inte ängslig — jag ska hejda mig, innan det hinner så långt.

Men, oh, Stefan, så underbart här är! Kan du förstå, att det finns något som det här stället. Med blå sjöar, som solen lyser på och glittrar på och dansar på, och ut över vattnet stå flammande träd och spegla sig — aspar och björkar som eldslågor, och vassar, som susa. Som stå och susa alldeles för sig själva och låtsas, att det är vind. Men det är ingen vind. Röken går

rätt upp från skorstenen och bara darrar i små, små böjningar intill pipan, innan den ställer sig rakt mot himlen. Jag skulle vilja vara en rök, som steg mot himlen i dag — steg och steg, tills den med ett är borta, tills den är upplöst i allt det blå och gyllene däruppe. Eller jag skulle vilja vara ett strå i vassen, ett guldstrå bland de andra och susa med dem. Eller ett rött asplblad i skalv över vattnet. Eller en sten, eller lite mossa, eller vad som helst — bara jag hörde till. När det är så som det är i dag i himmel och på jord, så blir jag liksom trött, vad det nu kan komma sig av — matt. Har du känt det så nån gång?

Av allt det här jag har skrivit allaredan, kan du kanske förstå, att det är så nära ögat som det gärna kan vara, att jag plötsligt slår mig ned och författar en dikt. Absolut bara skriver en, begriper du, som om det vore något jag alltid haft för vana, att göra varje dag före frukost. Jag är säker på, att jag skulle göra det också, om jag inte först måste gå opp i lagårn och gnida mitt sjuka svin med nåt sorts liniment, som luktar vargen, och sen bylta om det med terpentindukar och bandager. Om en halvtimme ska det ske, för då är det tre tim-

mar sen det gjordes sist. Var tredje timme, nej, var fjärde timme ska min Blanze-flor behandlas på ovan beskrivna sätt, och när det är gjort, ska hon ha en stor och städad sup av kronbrännvin. Hon hinner aldrig nyktra till mellan varven, men hon har gott ölsinne och bara liksom fnittrar lite, när jag kommer och bråkar med henne. Hon är utsägligt komisk, där hon ligger och himlar med sina små ögon mot taket och ser ut, som om hon just hade kommit att tänka på något verkligt livat, fast hon inte vill tala om det.

Hon har blivit mycket bättre bara sen i går, när jag kom hem, och veterinären tror säkert hon klarar sig. Tackålov, säger jag. Man kan faktiskt fästa sig vid en sugga, ska jag tala om för dig, och Blanze-flor och jag ha haft en hel del gemensamt och förstå varann och tycker om varann. Hon hälsar till dig eller skulle göra det, om hon inte just nu vore lite omtöcknad och måste så förbli en tid framåt. Du kan vara säker på, att hon minns dig sen i somras, när du kliade henne så skönt på ryggen. Blanze-flor glömmar inte sånt.

Kristina har fyllt femton år och ser gripen ut över sin höga ålder. Hon är lika all-

varlig och rund och söt som alltid och talar bara, när det behövs. Två yngre syskon ligger nu i mässlingen och ett tredje börjar gnälla, men dom vet inte om det är mässling eller tänder, det gäller. Kristina själv känner sig »kuslig» säger hon, vad hon nu menar med det, och hennes syster Anna, som är tretton vårar, sköter mjölkningen och det mesta utejobbet så länge.

Anna är smal som en synål, pratar i ett malande, och när hon skrattar låter det som en liten bäck bubblar. Kristina hör på med orubblig ro, svarar med ett litet grymtande då och då, men kan inte låta bli att dra en aning på munnen, när Anna bubblar i väg med sitt skratt. När Anna gått igenom fortsättningsskolan på nyåret, så ska hon få plats på ett bageri i Nyköping. Kristina tycker det är hemskt, att systemen ska till en så stor stad, men det ligger inte så lite beundran i hennes små blå ögon, när hon talar om det.

Nu är det tid för Blanzeflors cocktailparty, så nu går jag ifrån dig ett slag. Och luktar det sedan som om jag skrev på parfumerat papper, är det bara liniment och inget annat. Har aldrig känt maken till stank, och inte går det att få bort den, hur jag än skrubbar och gnor. Men det gör

detsamma, bara Blanzeflor rycker opp sig och blir sin gamla hederliga sugga igen. Ajö så länge!

*

Jag hann aldrig fortsätta sedan i dag. Det var så mycket jag skulle se till och sköta om, men nu har jag tiden för mig, så nu skriver jag, och blir det lite konstigt här och där, så får du förlåta det. Då är det nog bara det, att jag håller på att »slumra till» för att tala med Beata.

Du kan omöjligt veta, var jag är just nu, men ett kan jag säga dig genast, och det är, att platsen är inte direkt poetisk, så du ska inte vänta dig ett brev, som är som en utgjuten salva, eller som doftar av myrrha och nardus. Det vore nästan för mycket begärt, eftersom jag sitter på en hög halm i en svinstia, och då och då avbryter skrivningen för att hålla Blanzeflor i handen och tala tröstens ord till henne. Jag vet, hur man ska uppföra sig vid en sjukbädd, nämligen.

Ibland klappar jag henne på kinden, och då säger hon: örr! och klipper med örat och plirar med ögat och verkar belåten. Veterinären var här i eftermiddags och sa,

att faran ännu inte är över på långa håll, och att det måste vakas i nått, så hon inte sparkar av sig och blir ytterligare förkyld. Han är rädd för lunginflammation. Staccars Blanzeflor! Hon är inte alls sitt vanliga muntra själv, och jag tror hon yrar, för ibland säger hon nåt konstigt ut i luften.

Om du kunde ana, så underligt det är att vaka en natt i en lagård! Men hur skulle du kunna det. Många, många gånger har jag varit med på Hålundsborg, så det är inte min första vaknatt, men då har det ju inte alls varit tvunget, utan jag har bara gjort det för nöjes skull och alltid haft sällskap. Det är stor skillnad det, märker jag.

Nu sitter jag här totalt blankt ensam och pysslar med min egen sugga i min egen lagård och runtomkring mig har jag mina egna djur. Utanför blåser och brusar det och regnet driver i skurar mot fönstren, som är bottenlöst svarta. Över mitt huvud hänger en lykta, och den lyser inte mer än att jag nått och jämt kan skriva rakt på blocket, men när jag lyfter ögonen ibland, kan jag se reflexen av den i en fönsterruta, guldfärgad som en liten sol. Jag har den som en varning. När skenet i rutan blir mindre och mindre och till slut ser ut som en stjärna för mina ögon, en tindrande klar

stjärna på en himmel av ebonit, då håller jag på att somna och måste rycka opp mej. Det har hänt så många gånger redan, så det är därför jag tar till dig som sista hjälpmedel att hålla mig vaken med. Om jag dels skriver och dels skriver till dig, så vore det väl konstigt, om jag skulle dura av och lämna patienten att sparka bäst hon gitter.

Här är så tyst. Och ändå är det inte tyst. Jag är så ensam. Och ändå är jag inte ensam. Allt omkring mig lever — tystnaden, ensamheten. Korna ligger båda två, och då och då rasslar en järnlänk, knastrar det i halmen under dem eller mala de långsamt på kvällsmaten, som ännu inte är färdigtuggad. Kalven vänder på sig i kätten, och nyss bräkte ett lamm. Det lät så spätt och mildt mot vindens hårda sus utanför, och det flög som en liten glädje igenom mig, att det ligger därborta bland de andra, varmt och skyddat.

Det är så många små ljud omkring mig. En höna flaxar med vingarna ett tag — hon har väl setat och drömt, så hon tappat jämvikten — och utifrån stallet kommer det emellanåt en dov duns av Sveas hovar, när hon flyttar sig i spiltan. Uppe på loftet trippar det av möss, det susar lite från

brännaren i lyktan, Blanzeflor småsnarkar. luften är mild av värme, av doften från halm och sött hö, av dunsten från levande djur.

Det gör detsamma. Jag kan i alla fall inte förklara hur det känns riktigt. Som om man satt och lät en sorts godhet krypa in i sig och en stillhet utan gräns, en ömhet, ett slags kamratskap med hela jorden och allt, som finns på den. Jag känner detsamma nu här i natt, som jag kände i förmiddags om solen och sjöarna och mossan och träden. Fastän det jag känner nu är varmare på något sätt, mera konkret, mera möjligt att gripa och hålla intill sig.

Gud, så jag dillar, bara för att jag sitter i en svinstia och klockan är tre på natten! Eller nära på. Jag har varit här sen nio, men första timmarna gick fort, för då läste jag. Nu ramlar bokstäverna hit och dit efter två minuter. Så det är bäst jag skriver på, och jag varnade dig redan i början, så det får bli som det blir, det här brevet.

Det finns många människor jag känner, som skulle må väldigt bra av att bli instängda i en lagård en natt och vaka över ett sjukt djur. Såna som till exempel är så där äckligt överlägsna och tycker allting är tråkigt och fånigt och ändamålslost och så, du vet. Tänk, jag tror bestämt, att de

skulle se annorlunda på livet, om dom då och då fick sitta ensamma hos en gris en hel lång natt och låta stillheten och ron drypa in i själen. Vad tror du? Men det är inte säkert heller.

Nu hör jag steg med trätofflor klappa backen uppför. Kan det ha hänt något — det är Kristinas steg!

Kl. 3.45. Det *var* Kristina. Det skramlade i klinkan, dörren öppnades varsamt och stängdes igen, och så småningom dök hon fram ur dunklet. Hon hade en regnglitterande schal över huvud och axlar, och hennes runda ansikte var rött som ett nypon, med munnen ännu blygare slutet än vanligt och ett litet bekymrat veck mellan ögonen.

— *Kristina!* sa jag.

— Mmm! sa Kristina.

— Är du galen, unge! Varför sover du inte? Du är väl inte sjuk?

För jag tänkte genast på mässlingen, förstås. Kristina skakade på huvudet och munnen blev en aning bredare, vilket betyder, att hon ler.

— Kaffe! sa hon och höll upp en korg över skranket.

— Kaffe! Men jag tog ju kaffe med i termosen, du söta flicka. Det minns du väl!

5 — *Patron förlovar sig*

Du hjälpte mig själv. Och druckit det har jag gjort för länge sen också.

— Tänkte just de! sa Kristine. Att de kunde behövas lite mer. Å termoskaffe, de ä desamma som de som allri var, så ja kokte nytt. Ja kokte de start, å varmt ä de me, för ja har fyra tidningar kring panna.

— Kom in hit! sa jag, men jag hörde själv, att det lät lite skrovligt. Det knöt sig i halsen på mig, så jag nästan inte trodde jag skulle klara det hela, utan en liten tårskvätt. Men att sitta på en halmtuss i en svinstia och lipa för att ens lilla piga kommer med kaffe mitt i bäcksvarta natten, det gör man naturligtvis inte. Det var ju strängt taget inte så märkvärdigt. Det kanske bara var, att pigan var så otroligt liten, och så otroligt nyponröd och så otroligt allvarlig.

Kristina öppnade dörren och klev in, hängde schalen från sig och lade sig på knä i halmen med korgen framför sig. Fullt klädd, utom att benen voro bara. Och alldeles blåfrusna. Lilla Kristina!

Pipen på kaffe pannan stack ut genom ett hål i ett bylte tidningar, som hon knutit en rödrutig schalet omkring, och ur korgen plockade hon dessutom fram en ren

handduk, som hon omsorgsfullt bredde ut framför mig, sedan hon först noga jämnat till halmen. Guskelov, att det är rent i stian, så det skiner om det! Kopp och fat, socker, en flaska grädde och en tallrik med vetebröd. Nu är det väl färdigt, tänkte jag, men Kristina hade mera i korgen, och hon smusslade lite med vad det nu var, innan hon satte fram det. Tittade på mig också med en snabb blick, och vecket i pannan blev lite djupare.

— Har du mer? frågade jag och började bli nyfiken. Hon såg nästan lite ängslig ut, jäntungen, men stolt på samma gång.

Då klämde hon fram med det sista, och vet du vad det var? Tre väldiga skivor av en alldeles nybakad, nästan ännu varm sockerkaka! Som hon och Anna i härlig hemlighet satt i gång med, när jag väl gått upp i lagårn. Va?! Då kunde jag inte hålla mig längre, utan böjde mig fram över alltsammans och kramade Kristina och kysste hennes nypon till kind och sa:

— Du är så extra ruskigt jätteprima, Kristina Andersson, så din make finns inte!

Om Kristina kunnat sjunka genom halmen och jorden och kommit ut i Australien eller vad det är som ligger mitt emot

Näshultet på andra sidan, så hade hon gjort det. Men i brist på en sådan sorti satte hon koppen, som jag slagit omkull, mycket omsorgsfullt tillrätta och hällde upp kaffet, som var skållhett och starkt, så man kunde dra ut spik med det. När hon lugnat sig lite, och jag redan var mitt i andra sockerkaksskivan, så sa hon, och hennes ögon voro mycket blanka:

— Se patron kom hem så oförhappans så det fanns ju inte en kaka i huset en gång. Å Anna å ja vi sa i kväll, när som att patron hade gått hit, att om man hade kunnat skicka me lite gott te kaffet ändå. Å så tänkte ja, att vi kunde röra till en sockerkaka i en fart å så kunne jag ställa klockan å gå hit frampå natten. För ja har allt vaka för sugger ja också, så ja vet hur sömni en blir.

Så mycket har jag aldrig hört Kristina harva ur sig på en gång förr, det är ett som är säkert. Jag tror hon själv blev alldeles häpen också, för efter det blev hon stum som en fisk och bara makade brödet närmare mig var gång hon såg, att jag slutat en skiva. Jag drack tre koppar kaffe och var så mätt till slut, så jag knappt kunde få ner sista klunken.

Jag undrar vad nån skulle ha sagt, som

kommit in händelsevis och sett oss i stian! Kristina på knä med blossande rött och allvarligt ansikte och den tunga hårknuten lite rufsig i hennes barnnacke, jag i smoriga overall och basker på nacken, Blanzefflor i filt, lyktan, som spred en liten ring av gult ljus, och bakom oss den mörka ladugården. Och mitt i alltsammans en skinande vit handduk och kaffepanna och sockerkaka och allt. Ute virvlade blåsten regnet mot väggarna, så det smattrade.

— Regnar det? frågade jag Kristina.

Hon tycker om, att man gör såna frågor, som är hopplöst idiotiska, därför att de redan besvarat sig själva — hon gillar, att man frågar, om det är vackert väder, när solen sticker in i rummet, så det gör ont i ögonen, eller om brasan har tagit sig, när det dånar som kanonskott i kakelugnen. Jag kan henne nu, så när jag vill ha henne på särskilt gott humör, frågar jag som om jag vore mogen för dårhuset när som helst. Regnar det? sa jag.

— Ja, sa Kristina.

— Blev du våt då?

— Nä, sa Kristina.

— Du är så röd — har du feber tror du?

— Nä, sa Kristina.

— Du känner dig väl inte sjuk?

— Kusli, sa Kristina.

— Då är du sjuk så klart. Har du ont nånstans?

— Nä, sa Kristina. Bara kusli.

Och med det fick jag nöja mig. Kristina känner sig »kusli» och därmed jämt.

— Nu ska du gå hem och lägga dig, sa jag. Genast på ögonblicket. Drick varmt kaffe och rulla in dig i en filt. Hör du?

— Ja, sa Kristina.

— Nå, varför går du inte då. Se här har du korgen tillbaka med alltihopa i. Sno dej hem nu, och tack ska du ha för det trevligaste kafferep jag har varit med om på länge. Håll schalen väl om dig, när du går.

Inte en rörelse från Kristina. Lite konfunderad säger jag:

— Vad är det med dej? Varför går du inte?

Kristina dök ned i halmen med huvudet före, och liksom från en avgrund kom en tårdränkt, dov röst:

— Ja vell inte!

— Vill du inte??!!

— Nä för jag vell att patron ska gå he-e-m. För ja duger nog till å vaka över Blannsiflår fast inte patron tror de. Ja har vaka över sugger förr ja å inte s-o-omnat.

Kristinas runda skuldror skaka, och snörvlingar stiger ur djuvet. Herregud, det lilla välsignade livet, hon kände sig förödmjukad för att hon inte fick vaka, trodde att hon inte dög, att jag inte litade på henne!

— Kristina, sa jag och snörvlade till ett tag, jag också. Du är en idiot, Kristina! Förstår du inte, att det bara är för att du är sjuk, som jag inte lät dig ta första vakten åtminstone? Du håller på att bli sjuk om inte annat. Och så är du så liten — du är bara femton år, och du har vakat många nätter här innan jag kom hem, det har Postjohan talat om för mig. För att du var så rädd, att något skulle hända, och för att din mamma sa du skulle hålla Blanzefflor varm. Jag vet alltsammans Kristina. Du har varit så duktig, så jag kan aldrig tacka dig nog, och hade inte du varit, så vore nog Blanzefflor i sin grav vid det här laget.

Då dök Kristina plötsligt upp ur halmen. Hon såg ut som Ofelia själv i huvet, och jag kunde knappt låta bli att skratta, men hennes tårgrimliga ansikte var strålande lyckligt, och hennes röst alldeles andfådd av glädje, när hon sa:

— Då tror inte patron att de ä mitt fel att hon ä sjuk, sugga?

Efter det hade Kristina och jag a heart-to-

heart talk, och när hon till slut lunkade hem-
åt, så lät det faktiskt som om hon jazzade ut-
för backen i trätofflorna. Och här sitter jag
och småler med gråten i halsen åt min lilla,
lilla piga, som ängslats så svårliga och varit
så rädd för sin stränga »patron». Hon sa
till och med, att det nog var därför och inte
för något annat, som hon känt sig kusli.
Tänk, va?!

Kl. 5.15. Ännu är det inte ljust, men jag
har varit ute på lagårdsbacken, och det har
slutat regna. Små bleka morgonstjärnor stå
och gäspa västerut, men i öster är det som om
luften skalv. Det droppar från tak och träd,
och vinden dör. Nere från sjön hör jag våg-
skvalp och det står en ånga av mull och viss-
na löv från jorden. Det är kallt, när gry-
ningen kommer, och det kändes härligt att
krypa in i lagårdens ljumhet igen. Kloc-
kan sex blir jag avlöst — då är det Annas
tur. Jag är nog trött, men det gör ingen-
ting — jag är glad också, och då kan man
gärna vara trött. Kristina gjorde mig glad,
och Blanzeflor rosslar inte längre, när hon
andas, och det är jag också glad för. Jag ska
gnida henne nu en sista gång, innan jag går,
och så ska hon ha en morgonsup på sängen.
Hon får vanor, ska jag säga!

Kl. 6.30. Om en stund kommer Postjohan

och tar det här md sig, och jag skriver de sista raderna vid köksbordet. Får du inte en rik doft av Sverige med detta brev, så är det inte mitt fel. Jag önskar du bleve hemsjuk av det, och jag önskar Johan har brev med från dig, när han kommer tillbaka. Jag väntar så på dina brev, jo, det gör jag verkligen, och så fort jag har fått ett, börjar jag genast vänta på nästa. Jag är glad, att du har varit här, att det var min sjö du ramlade ner i. Nu när jag går här, så kan jag tänka: där satt Stefan i midsomras. Där stod Stefan i våras, när han hade armen i band. Den där kaffekoppen slog Stefan den stora flisan ur och fördärvade totalt ...

Nu går jag och lägger mig

Annmari.

Jag har glömt att tala om för dig, att Blanzeflor inga grisar ska ha alls till jul, sa veterinären. Och jag, som räknat så säkert med en stor fin kull. Inte så mycket som en fläsksvål blir det!

Den 30 oktober.

Jo tänk, att Postjohan hade brev med från dig, som Beata tycks ha returnerat som ett skott, annars hade det aldrig hunnit hit så snart. Men Stefan, varför skriver du så be-
drövat och ... nästan som om du vore ond på mig? Du säger, att på mina brev låter det som om jag inte alls brydde mig om dig ett enda dugg, och att jag redan glömt hur fina vänner vi voro i somras. Hade jag glömt det, så skulle jag aldrig skriva en rad till dig, det kan du vara lugn för. Jag skriver ingenting från mig själv till dig själv, tycker du, och mina brev kunde precis lika väl vara adresserade till vem som helst, som jag var en aning bekant med. Jag vet inte det, Stefan. Du säger, att du väntar och väntar på mina brev, men när du får dem, så står det ingenting i dem, som du kan ta bara för dig själv. Du vill veta allting om mig, och du får bara veta om mitt dagliga liv, och var jag är, och

vad jag gör och så, men aldrig vad jag tänker, aldrig hur jag har det invärtes.

Du begär så mycket, min vän Stefan, men du begär det så, att jag tycker om, att du begär det, och inte har jag glömt dig, må du tro. Mina brev får du ta som de är — jag kan inte göra dem annorlunda. Jag tänker inte på nåt särskilt heller, som är något att tala om. Ibland är jag ledsen, ibland är jag glad — ibland vill jag segla ändlösa mil på ändlösa hav, och ibland vore jag nöjd, om jag sutte på Näshultets förstuttrapp och lyddes till sjöarnas skvalp. Ibland längtar jag efter blossande, konstiga, otroliga blommor, och ibland känner jag, hur den underligt bittra och söta doften hos en ringblomma fyller mitt hjärta och hela mig med en obeskrivlig stillhet. Sådana dumma funderingar är väl ingenting att skriva om, eller hur? Men just sånt är jag jämt full av. Och har alltid varit. Fåniga saker, som man känner sig fånig att tala om.

Jag har varit ute på en lång, lång vandring i dag med hundarna, som jag tagit hit från Hålundborg. En underbar dag, sidenblå och gyllene och med en rymd som av vår. På något sätt *är* det vår, och man vill nästan gå på sina blåsippställena och titta efter, om inget kommit upp. Man blir glad och ledsen

och lite yr nästan, man blir full av en enda melodi, som följer och följer in i skogarna och ut mot sjöarna — en melodi, som det inga noter finns till, men som man är fylld till randen av, när man går och tänker på ingenting en dag som denna. Jag har gått samma vägar, som du och jag gick i somras, och Rill höll sin svarta nos i min hand och Rinki bar piskan, om aga skulle behövas. Men ack, jag var så mild och snäll i själen som ett litet, litet barn och inte för någonting skulle jag kunnat använda den piskan.

Det var så tyst i skogen, så man hörde hur kottarna föllo med små dova dunsar, som om de ville säga ifrån: »här händer något viktigt, här ramlar jag!» Det var väl viktigt, förresten och ingenting att le åt, som jag gjorde — många tusen granar och tallar kanske spira från de kottarna en gång. Eller kunde göra det.

Ett ensamt nypon satt kvar på en buske, och det kom mig strax att tänka på Kristina förstås. Jag räckte ut handen för att ta det, som man gör, när man ser något vackert, men jag drog den genast till mig igen, utan att ha rört det. Jag nämdes inte störa det, eller vad jag ska säga. Man blir sån om hösten, kanske, när man går med en melodi ini sig, som handlar om ingenting mer

än, att man är lycklig — man blir snäll till och med mot ett litet nypon i skogen. Har du hört så galet förr?

Det hängde små klara dagdroppar och skalv från alla grenar, och när en ekorre tog ett hopp, så blev det ett blankt litet regn, som stänkte mitt ansikte vått. Då skrattade jag, så ekorren blev arg och satte sig att gräla på mig, Rinki gjorde ett par språng som en cirkushund och Rill gav upp ett skall av glädje. Nej, en sådan dag det var i dag! Gud välsigna denna dagen alltid.

Nu är det kväll igen, men jag behöver inte vaka i natt. Börje kom med bilen på eftermiddagen och stannar tills i morgon för att skjutsa mig till stationen, och han sa, att nu är det ingen fara alls längre för Blanzeflor. Hon äter och sover och småpratar som vanligt igen, så jag behöver inte vara orolig ett dugg. Kristina skiner som en sol, men känner sig alltjämt »kusli», och ungen, som gnällde på Lövlyckan har slagit ut både i mässling och tänder. Så nu behöver man inte fundera på det. Frost blir det i natt, så i morgon åker väl de sista löven, men det får dom göra — jag åker också, och på skolan gör det ackurat detsamma, om det är dagar i blått och guld eller i grått och brunt. Jag har denna att minnas ändå.

Framför mig på bordet har jag den sista av alla sommarens rosor, och jag plockade den i dag, när jag kom hem. När jag gick förbi rosenlandet kunde jag inte låta bli att stanna, där vi stod den gången, du minns. När ingen av oss visste riktigt, om vi skulle tala eller tiga, och jag var lite förlägen för att du kysst min hand, när du hjälpte mig att valla hem korna. Så många rosor det var då, Stefan! Och så böjde du dig ned och bröt av den rödaste där var och höll den i handen och var lite förlägen, du också. Var du inte kanske? Och så lade du den mot min mun, och så kysste du rosen och mig på samma gång.

Ja, och i dag, när jag stannade och såg på de tomta buskarna och tänkte på den gången, så vad tror du jag fick se! En liten, liten röd ros, som hängde kvar med näbbar och klor. Frostbiten, men fullkomligt säker på, att livet var värt att leva ändå, att det var alltför härligt för att ge sig utan att slåss. Nu står den här hos mig, fuktig och ljuvlig och ler med tårarna i ögonen, och ibland kysser jag den mycket, mycket varsamt.

Jag har stått ute på förstubron en stund, innan jag går och lägger mig. Stjärnorna äro stora och stilla, och vintergatan ligger som en vit slöja i allt det svarta där-

uppe. Det är nästan sommarljummet, och träden susar sakta och sorgset i kväll. Jag hörde bladen rassla mot marken, och jag lutade huvudet mot hörnstolpen och kände det som om jag ville gråta. Nu, när jag kom in, så var mitt ansikte vått av tårar, och jag visste inte om dem en gång. Kan du förstå det? Ändå är jag lycklig — nästan bara lycklig.

Människor är nog väldigt olika, va? Jag tänker på Gertrud Winge, min klasskamrat, som jag talade med dig om en gång — hon är i München nu och studerar musik, och jag hade brev från henne också i dag. Hon skriver, att hon korresponderar med fyra pojkar här hemma, och att hon är så gott som förlovad med allihop, och att det är ett rusligt snärj att inte blanda ihop dom, när hon svarar på deras brev. Två av dom känner varann, så dom måste hon skriva olika till, men annars kopierar hon samma brev till hela högen, utom att hon måste komma ihåg att sätta olika namn i överskriften. Nu går hon bara och är lite ängslig för, att de ska bli bekanta alla fyra och börja tala om henne och breven de får. Dessutom är hon »jättekär» i en rysk emigrant, som spelar Debussy och sig själv, så man kan bli galen, och så är där en liten fransman, som dansar tango, så hon

»faktiskt fryser». Ja, Gertrud! Hon är så söt, så man kan inte tycka hon är dum en gång. Men jag är glad, att jag inte har fyra stycken pojkar att skriva till, utan bara dig, och en till, men han är engelsman, så jag kan inte kopiera breven. Jag skulle aldrig kunna tycka om sex stycken på en gång, som Gertrud gör nu. Tänk, vilket jobb bara att rotera dom, så dom inte brakar ihop och blir arga och begriper, att det inte är något med alltsammans. Jag kan nästan förstå, att Gertrud är lite skakis.

Jag skulle naturligtvis gå och lägga mig. Klockan är över tolv, och jag ska resa tidigt i morgon bitti, så jag hinner stanna över lunchen hos Bernhardine och ta en galopp på Sir Peter dessförinnan. Jag borde sluta nu och skriva mera nästa gång, men jag vill inte sluta. Det är nästan som om jag satt och pratade med dig riktigt i kväll, och när jag lägger ihop brevet blir jag ensam igen. Rill har lagt huvudet på min fot, och Rinki drömler framför kakelugnen, så benen gå i galopp. Då och då ger hon upp ett löjligt litet drömbjäfs, men annars är här så tyst, som om det bara fanns jag i hela världen. Och så du, som jag skriver till.

Postjohan sa i dag, att förbaska honom, så var han mörkrädd om höstkvällen, när ugglor

å räva sätter till. Han drar täcke över huve å går igönom katkesa fram och baklänges mä skeljetecken å allt, sa han. Du vet hur galen Postjohan är, när han kommer i tagen.

— Skiljetecken! sa jag. Hur kan Johan läsa skiljetecknen — dom tänker han sig väl bara?

— Nänämen, sa Johan. Jag läser dom rubb och stubb så många där va. Dä hetta vi pojkar på, när vi läste för prästen.

— Hur läser Johan komma, t. ex.?

— Komma? sa Johan. Lä me si. Jo dä läser ja ut som »streck».

— Och punkt?

— Prick.

— Och kolon?

— Prick prick.

— Frågetecken?

— Krok prick.

— Och Johan ska lura i mej, att han inte glömmer bort något skiljetecken och läser ut allihop? sa jag förstås, för jag hade aldrig hört något så vårdslöst stolligt.

— De kan väl hånne se, att ja hoppar över nått, sa Johan, men di flesta di blir allt mä. Här ska hon få höra patron!

Därmed lade han ifrån sig brödskivan, som han just skulle doppa i kaffet, knäppte ihop händerna — ja, han knäppte ihop händerna

så barnsligt och rättroget som aldrig det, och så läste han. Det var en sån röra av: »Vad säger nu Gud om alla dessa bud krok prick, hansägerprickprick», så det gick runt för mig. Jag kunde inte följa med, vad det var han läste en gång. Han slutade med syndabekännelsen, och när han sagt sitt sista prick där, återgick han till kaffet som om han aldrig varit ifrån det. Make till uppläsning har jag i alla fall aldrig varit med om, det ska jag säga, om det också vore mitt sista ord. Och stå vid. Hädanefter kommer skiljetecknen liksom att få något över sig av gamla vänner, när jag använder dem. I synnerhet kolon.

Jag mindes den här dåraktigheten nu, därför, att en ugglas hoade till så gällt borta från skogskanten, och jag kom på mig i det samma med att undra, om Johan låg och muttrade sin kostliga katekes under täcket. Nu ska jag gå och lägga mig, men först ska hundarna ut ett slag.

Kan du tänka dig! På den här timmen eller vad det kan vara, sen jag var ute sist, så har det börjat regna. Ett fint och tätt duggregn, som väter som dimma. Inga stjärnor längre, men träden droppar sina blad som förut och allt är dystert och sorgset och svart. Jag stod där igen med huvudet mot stolpen och lät det sjunka in i mig till

avsked. Så nu kan jag ge dig en hälsning från
alltsammans — lindarnas sus och lövens pras-
sel och himlens små kalla tårar och ugglans
hoho. Och från mig själv, som har stått där-
ute och blivit fylld av suset och våt av regnet
och tung av mörkret.

A-M.

Den 9 november.

Söta älskade lilla vän. — Vad det var härligt att träffa dig igen! Och *veta*, att du går i yllestrumpor. Beata har yllestubb till och med, det har hon talat om för mig, men det förstår jag ju inte var lönt att tjata med dig om.

Skolan är som vanligt, och allting går sin gilla gång. I lördags var jag på dans i officersmässen, bjuden av Åke von Wecht, som du skickat på mig för mina synders skull. Dansen var rolig, men Åke är fåntrattigare än nånsin, och så kusin han är, kan jag inte med honom på villkors vis. Du minns väl, hur vi avskydde varann som små, och hur mallig han var för att han var tre år äldre och tyckte han var något. Men han sprang för en ko och grät, när hundarna ville skoja med honom, och han var för fin för att leka med statarungarna, och helt och hållet omöjlig var han i alla avseenden. Nu är han löjt-

nant, ja, och lika viktig och fin och krusidullig som när han var liten — kysser på hand och lägger huvet på sned och kråmar sig och är en sån maffe i sin uniform, så ojoj! Men jag undrar, om jag inte skulle kunna få honom att springa för en ko än i denna dag. Han hämtade mig i bil, och Beata var otroligt imponerad. Hon tyckte han var en »ovanligt vacker och ståtlig ung man.»

Men vet du vem jag träffade på dansen?! Elof Lennstedt. Minns du honom? Han, som hjälpte mig att stjäla Mischa, och som älskade mig, när han var i målbrottet och ömsom lät djup som en orgel och ömsom pep som ett trasigt handklaver. Jag fick violer av honom en gång kommer jag ihåg, som han knycklat till i fickan så de inte liknade nånting. Elof var aldrig nån skönhet direkt, men nu sen han har vuxit ur finnarna och målbrottet, är han inte alls så puckelryggig, och dansade gjorde han som en gigolo.

Vi hade det härligt ihop, Elof och jag, och vi skrattade så åt minnena från den där kvällen jag rymde med unge och allt, så vi nästan inte orkade dansa till slut. Åke var generad, det såg jag på honom — det är inte fint att skratta så hejdlöst på en officersbal antar jag. Men Elof är ju själv löjtnant, så det så. Fast bara i reserven. Det kanske var det,

som Åke tyckte var opassande. I sommar, när jag lånar Mischa min vanliga månad, har Elof lovat, att han ska komma och hälsa på och titta på juvelen. Ack, Bernhardine, en sån fasansfull unge jag var i alla fall. Vem kunde tro, att jag skulle bli så här hemskt stadig!

Översten var väldigt söt. Han sa, att han var en av dina gamla beundrare, och han hade känt min mamma också. Det är så underligt att höra en alldeles främmande tala om henne, så underligt, att en alldeles främmande har sett henne och dansat med henne och pratat med henne, när jag inte kan minnas mer än ett par blå ögon och en röst, som var som ett skratt. Han tittade på mig och var tyst en stund, och så sa han:

— Fröken är lik henne. Men hon var mycket vacker.

Åh, jag älskade honom för det där *men!* Jag har ju sett på porträtt hur härlig hon var. Ändå är jag glad, att det finns något av henne hos mig — det var ögonen och leendet, sa han. Så nu vet jag det.

Han frågade mig, vad jag gjorde här, och då sa jag förstås, att jag gick på lantbruksskolan, och det tyckte han var festligt, sa han. Gubben och han är gamla bekanta, och

jag gav honom en liten provbit på gödsellära till hans stora förnöjelse. Åke stod i bakgrunden och såg ängslig ut. Sen vet jag inte hur vi kom in på religion — det var visst för att jag talade om, att jag bott i en prästgård ett helt år — och kan du tänka dig, innan jag visste ordet av, berättade jag för honom om Postjohan och katekesen. Han var så trevlig, förstår du, så det bara ramlade ur mig, och jag som hade tyckt han såg så stel och ledsam ut i början! Han skrattade, så han måste torka tårarna, och Åke, som jag skelade på då och då, såg absolut skandaliserad ut, fast han inte visste *vilka* opassande saker jag underhöll hans överste med.

När jag läst så mycket jag kunde komma ihåg av krokprick och prickstreck, var det slut på musikpausen och dansen började igen. Åke var så nyfiken så han kunde remna, men jag sa bara, att vi talat om religion och katekes och sånt. Och gödsellära. Då rodnade Åke på mina vägnar och förbannade nog den stund, som sett honom inbjuda mig till dansen. Stackars Åke — det är nog inte gott att ha mig till kusin!

Det värsta hände honom i alla fall, när jag skulle säga adjö till chefen och tacka.

— Vad säger lilla fröken Lindelöv om de

små nöjen vi har att bjuda på då? frågade översten och tittade så rart på mig som om vi hade känt varann i hela mitt liv.

— Hon säger prick prick ... sa jag.

Längre hann jag aldrig. De andra flickorna som stod i närheten trodde väl, att jag blivit spänngalen, och vad de trodde om översten vet jag inte. Han frustade ut i skratt, som om han varit en trevlig gymnasist, och vi var lika hjälplösa båda två en lång stund. Kan man tänka sig något så idiotiskt egentligen! Men så förtjusande. Postjohan anar inte vilken lyckan han gjort i högre militära kretsar. Att inte Åke fick en liten slagatack är mer än jag begriper, men han höll sig stel som en pinne och drog inte en tillstymmelse på mun. Elof Lennstedt, som inte visste ett ljud vad det var frågan om, han grinade som en stor hund i fullaste sympati. Jag skulle inte vilja ha Åke till hembitråde en gång, men han ska ha tack för en verkligt trevlig kväll i alla fall.

Dagen därpå var söndag, och jag hade kommit överens med Elof om, att vi skulle träffas på förmiddagen nere i parken vid kaserterna och höra på den sedvanliga vecko-konserten av regementsmusiken. Hela stan brukar församlas där mellan två och tre, och de spelar bra, och det är lite omväxling i alla

fall. Egentligen skulle jag ha varit hos Olson ute på hans farbrors gård, men jag sa återbud på lördan för dansens skull, till Olsons verkliga förbittring. Du vet han bor hos en farbror, som är hästhandlare en mil utanför stan, och jag har varit där några gånger och ridit och lärt mig lite om hästhandel, som tycks vara ett fascinerande yrke.

När jag kom tillbaka från Näshultet talade Olson om, att hans farbror lagt sig till med en häst, som han köpt från en cirkus i Nässjö. Tältcirkus. Dåliga affärer och svårt att fodra alla djuren ordentligt, så några hästar måste säljas. Varför Olson numera motionerar ett halvblodssto, som tillbringat sin fagraste ungdom på manégens sågspån. Det ska läggas på föl efter henne, för hon är »fin som snus», och tar Olson till en sådan liknelse, då måste det vara något extra, det förstår till och med jag.

Han är inte så dum på hästar förresten och har exerceerat vid Smålands husarer, så rider gör han ju något så när. Inte i den högre skolan på något vis, men i alla fall ganska säkert. Varenda rast den sista veckan har ägnats åt utläggningar om »Laddy Graj», vilket är Olsons flärdfria sätt att uttala »Lady Gray», och han sa mig uppriktigt, att han inte kunde förstå, hur jag

kunde motstå snarast möjliga tillfälle att provrida undret.

— Om du vesste så hon travar, sa han, så kunde du inte bärga dej. Å i galuppen ä de som te sitte i en gonga. Å kastar fram fötter gör hon så de ä som en flöge. Nä, jäddringen, en sån häst har ja allri ridit i all min dar! Å inte du heller, de tör ja svärja på. Då bätter än mellioner danstillställningar mä fina löjtnanter, sum ingenting ä mer än munväder.

Hur det var, så kom vi överens om i all vänskap, att jag skulle fara ut en eftermiddag i veckan i stället eller söndan därpå, och så tänkte jag inte mer, varken på Olson eller Laddy Graj. Men kanske Olson tänkte på mig — jag vet inte, och själv förnekar han det med ilska, men jag har mina små funderingar ändå, jag. Han vet mycket väl, att jag ibland brukar gå ner i parken på söndagarna och höra på musiken, och jag har en känsla av, att han tänkte han skulle bräcka mig, om jag händelsevis var där — kanske i sällskap med nån »fin löjtnant» till på köpet.

Elof och jag och Åke och en liten söt fänrik gick fram och tillbaka på trottoaren, som avslutar parken åt Storgatan till, musiken skulle just klämma i med ett nytt stycke, so-

len sken och några kvarglömda löv dalade långsamt från träden. Plötsligt få vi se en ryttare komma några kvarter bort, och ju närmare han kom, dess mera Olson blev det. Smorlädersstövlarna slog gnistor i solen och storrutiga spetsbyxor balongade praktfullt — herren vet vad han fått dem ifrån, för maken har jag aldrig sett — mössan satt särdeles käckt på sned, den blå kavajen var stramt knäppt, en lilafärgad slips strålade under celloluiden och en ljusblå näsdukssnibb stack upp ur bröstfickan. Du hör hur mycket närmare han har kommit, medan jag beskrivit det fullkømliga mirakel av ösflotthet han var.

Just som han skrittade in i parkkvarteret brakade musiken i väg med »Under stjärnbaneret» — och kära söta nån! Inga ord kan göra det skådespel rättvisa, som nu upprulades i finaste filmform, men jag ska göra mitt absolut bästa.

Där kommer Olson intet ont anande, fin så han kan blåsa bort, skrittande i god stil på en härlig, finleddad, högbent häst, ryktad så den var sen av ljusbrunt siden. Då och då kastar den lite otåligt med huvudet och tuggar irriterat på betset, som Olson låter ligga väl hårt på enligt min mening. Men han hade väl nån tanke med det också, kanske — så fick han det där fina kastet med

nacken. Han hade precis tid att få syn på mig, innan musiken virvlade i väg med Sousamarschen, ty jag såg en glimt av hans snusiga tandrad och en halv honnör åt mösskärmen. Sen hade han inte tid med någonting, det är ett som är säkert.

»Laddy Graj» lystrade först ett ögonblick med spetsade öron till mässingsblåsningen, som den traditionella stridshingsten till anfallssignalen, och så med ett föll hon i sina allra bästa och allra cirkusigaste manér och brydde sig inte mer om Olson än om han aldrig varit där. I takt med marschen höjde och sänkte hon sina fina små hovar, blankpolerade som en välskött järnspis, lyfte dem högt i fantastiska vinklar, höll dem svävande i luften ett ögonblick, innan hon kastade ut dem i travställning igen och lät dem klinga ned på stendläggningen. Samtidigt kastade hon högt och stolt med den fina, kråmande nacken i takt med musiken och tuggade på betslät, så skumflagorna yrde över bogarna och Olsons nyblankade stövlar och storrutiga byxor.

Vad ägaren till dessa beträffar såg han ut som — ja *vad* såg han ut som! Jag har aldrig sett något se ut så, så jag kan ingen liknelse hitta. Först hade han en min

av den mest sällsynt gränslösa förvåning, sen började han slita och såga i tyglarna av alla krafter, medan ansiktet blev rödare och rödare, och jag såg, att hans mun rörde sig i ljudlösa gudlösheter — man kan nog tryggt utgå från, att han inte sa uteslutande konventionella saker, eller vad tror du? Olson är så jättestark, så han skulle väl gott ha kunnat tygla Laddy Grajs små putslustiga upptåg, men han fick aldrig tillfälle att lägga in sin styrka, därför att var gång hästen kastade tillbaka huvudet, måste Olson luta sig bakåt med extra kläm för att inte få varenda frammand utslagen. Som det var hade han redan i början fått överläppen spräckt, och en banditisk liten ström av blod droppade från hakan. När jag säger banditisk, så menar jag banditisk, enär det är det enda ord som på något sätt kan återge det uttryck Olsons ansikte så småningom antagit. Vilket var deciderat mordiskt.

Tilljublad av hurrande småpojkar och vil-
da, uppmuntrande skrån från manlig och
kvinnlig ungdom, piruetterade Laddy Graj
med suvurän elegans om hörnet på nästa
tvärgata, som också följde parken. Stackars
arma Olson! Om hon åtminstone fortsatt
gatan fram, så hade de kommit utom hörhall

för musiken, men som det nu var, så lät den lika starkt, och Olsons öde var att rida Stjärnbaneret ut till det bittraste slut.

Det blev svart med folk på några sekunder förstås och aldrig tror jag Lady Gray ens på den mest fullsatta familjeafton gjort en sån pyramidalsuccès. Eller att världens förnämsta clown nånsin lyckats framkalla såna kiknande skrattsalvor som min arma, oskyldiga, troskyldiga Olson, där han satt på vakt för det kastande huvudet och flög fram och tillbaka i blixtnabba ryck. Jag tyckte det var så synd om honom, så jag hade kunnat gråta, men på samma gång var det så utsägligt, förstår du, att jag bara stapplade mellan Elofs och fänrikens armar och kved. Och snyftade av skratt. Vi var lika hjälplösa allihop och inte någon av oss tänkte på att gå fram och stoppa hästen. Det var ju inget livsfarligt som pågick, och gud ska veta, att det var ett kungligt nöje stan blev bjuden på alldeles gratis.

Äntligen slutade musiken med några väldiga trumvirvlar och Lady Gray tvärstoppade som om hon fått ett skott i sig. Gudskelov! tänkte jag för mig själv med det lilla vett jag hade kvar och torkade tårarna på Elofs näsduk. Olson tänkte utan tvivel detsamma, för jag såg honom samla tyglarna i ett fast

grepp, beredd att hastigt försvinna från skådeplatsen.

Men ännu hade han inte tömt lidandets kalk till dräggen. Just som den sista tonen dog bort, höjde sig hästen lätt på bakbenen och föll därefter ned på knä. Medan Olson fullkomligt oförberedd på detta sista, flotta utslag av cirkusträning, med en vilt passionerad gest slog armarna om mylady's hals och på så sätt lyckades klara en avstjälpning. Åhhh...

Ännu när jag skriver om det — och det är dagen efter — kan jag slå ut i ett skratt så härligt befriande, att jag längtar efter Elofs stora näsduk igen. Olson har inte varit i skolan i dag, och jag är glad för det. De andra kamraterna bo ju allesammans ute vid anhaltsstationen och är rätt sällan i stan, så jag tror inte någon mer än jag sett honom, men jag medger, att det kommer att bli svårt att hålla kontenansen vid första återseendet. Det var ju så nedrigt synd om honom, och så nedrigt av mig att inte ingripa, men jag var hjälplös och hade inte kunnat hejda en fluga, mycket mindre en cirkushäst. Mätte jag få styrka och krafter att hålla mig allvarlig, när jag ser honom igen, det bara ber jag.

Tänk, att Kristina fick mässlingen i alla fall! Det var väl inte för inte hon kände

sig så »kusli». Mätte bara Anna stå rycken och inte bli sjuk, förrän Kristina kan vara uppe. Då får du bestämt låna ut Stava åt mig, för jag kan inte ge mig av hem igen före jul gärna. Inte för jag tror det är så rasande mycket jag går miste om, som jag inte själv kunde läsa mig till, men har jag tatt fan i båten ...

Elof talade om, att Danekan skaffat sig ett fosterbarn för två år sen. Hon har inte stulit det den här gången, sa han, utan fått det från ett barnhem på hederligt vis, och hon lär ha sagt till Elofs mamma, som känner henne väl, att hon är mig mycken tack skyldig. Kan du tänka dig maken! Det är Mischas och min förtjänst, att hon nu drar försorg om en liten stackare, som annars kanske inte skulle fått det så bra. På ett kafferep lär hon ha sagt så här, när Mobban berättade, att hon köpt en hundvalp för tvåhundra kronor:

— Tänk, att köpa en hund för tvåhundra, när man kan få ett litet barn alldeles gratis!

Hurra för Danekan! säger jag. Nästa gång jag hälsar på Gertrud Winge, ska jag sannerligen gå på visit och titta på Mischas efterträdare.

Nu blir det inte mer för den här gången. Jag har skrivit till Stefan i eftermiddag också, och något lite måste jag ju sysselsätta

mig med den mindre lustbetonade, men tyvärr nödvändiga, husdjursläran. Jag tenterade i organisk kemi i tisdags och fick »Med utmärkt beröm godkänd» — alltså lilla a. Men det har visst en hel hög fått, och det kanske inte utdelas småbetyg här, så jag kan inte säga, att jag känner mig vidare upplåst av framgången. Själv tyckte jag det gick jämmerligt, men aldrig har en tentator framställt frågor på ett mer finkänsligt sätt, det måste jag säga. Det var nästan omöjligt att svara fel. Olson fick AB. Hm!

Din Annmari i all evighet.

Den 24 november.

Du är den tokigaste ordning jag känner, Gertrud, och hur du ska klara opp den pojksylta du har rört ihop, det överläter jag åt dig själv att fundera ut. Om du är »förlovad» med fyra och vanvettigt »jättekär» i två andra, så bör du inte ha mycket tid över för musikstudier, även om du skriver samma brev till tre stycken och slipper arbeta med att författa olika till alla. Tänk, när du måste eliminera bort fem stycken och bara ha en stackars fattig usling kvar med ring på fingret och bröllop i sikte! Jag undrar, hur den dagen ska se ut. Och hur du ska se ut! Om jag kunde begripa vad det ska vara för vits med så många på en gång. Om du vore i mina kläder nu till exempel med tvåhundra-tretton stycken att tjusa till, så skulle det väl bli läckert bland grabbarna på skolan. Du är en tokskalle, och ju förr du begriper det och blir

en ny människa, dess bättre. Tant Annmari har talat!

Du frågar om Stefan. Om jag är alldeles galen i honom, och om det inte är hemskt att ha honom så långt borta. Än dina fyra i Sverige då och du själv i München?! Och du frågar om det inte är »hemskt skojigt» att vara förlovad. Jag är visst inte förlovad, inte ett dugg heller. Men jag tycker kolossalt mycket om Stefan, mycket mer än om nån annan — tror jag åtminstone. Stephen Weatherby i Oxford kan du väl begripa bara är en trevlig dansvän, och han är ju inte mer än ett år äldre än jag, så det är bara, att vi skriver lite då och då för att tala om, att vi inte har glömt bort varann. Han är söt, Stephen, och det *är* lustigt, att de två ha nästan samma namn, det tyckte jag genast.

Aldrig nånsin har jag tänkt mig nån, som frågar så barockt som du. Om jag känner mig ömsom kall och ömsom varm, när jag tänker på Stefan? Nej, det gör jag inte. Jag känner mig varm hela tiden — en liten mild och glad värme, att han finns långt där borta och går och tänker på mig och skriver härliga brev till mig och är alldeles vild ibland av förtvivlan, säger han, för att jag säkert inte bryr mig om honom.

Han tycker, att jag skriver om allt annat, men inte ett dugg om, att jag är glad i honom eller längtar efter honom eller någonting.

Det gör jag väl inte heller kanske — säger det i mina brev menar jag — men det är så underligt tycker jag att skriva om sånt. Jag har gjort det ett par gånger, när det känts som om jag inte kunde låta bli, men det mesta river jag sönder, därför att det ser så... ser så allvarligt ut på något vis, när det står där på papperet, så jag nästan blir lite rädd. Jag känner mig så besynnerligt allvarlig inuti, när jag tänker riktigt på Stefan, men det vill jag inte han ska veta. Inte ännu åtminstone. Åh, men jag tycker om honom, Gertrud! Han är så riktig på alla sätt, och han finns liksom så djupt inne i mig. Så, att när jag drar andan det djupaste jag kan, så är han ändå längre in, om du förstår vad jag menar med det. Jag är glad, att han inte är sex stycken — jag är glad, att han bara är en, och att det bara är honom jag egentligen bryr mig om.

Kan du tänka dig, att Elof Lennstedt är här i stan på regementet — löjtnant och trevlig och bra på alla sätt. Aldrig kunde jag då tänka mig, att han skulle kunna bli

så bra. Vi går på bio om kvällarna ibland och på kondis, och på hotellet och dansat ha vi också varit en gång, och jag kan inte klaga längre över, att jag är ensam om kvällarna, som jag var i början. Jag har en kusin, som är löjtnant också, och som pliktskyldigast tar hand om mig emellanåt, och det finns ett par trevliga till, så jag läser nog kanske inte så mycket som jag ska, är jag rädd. Jag måste visst dra in på staten och ägna mig åt gödsel och husdjur i stället, annars går det åt helsingland med lantbruket.

I kväll ska ingen och intet kunna fresta mig utanför detta rum, och när jag slutat det här brevet till dig, är det jag, som börjar plugga husdjurslära, så det durar efter det. Klockan är bara sex ännu, så jag har framtiden för mig. Om du visste ...

— — —

Kl. 10 på kvällen.

Så långt hade jag hunnit, när det ringde på dörrklockan, och för att bespara Beata arbetet med uppkivning på stolen och undersökning, om det var någon »obehaglig individ», så gick jag och öppnade. Så gott var det, för besöket gällde mig. Det var

Elsa, Olsons kusin och hästhandlarns dotter. Jag har varit ute hos dem flera gånger, som jag talat om för dig — dels tycker jag väldigt bra om Olson, och dels är där alltid hästar att rida och köra, och det har jag ju också svårt att stå emot, det vet du.

Elsa är enda barnet — en liten satt, stadig flicka på tjugufem år kanske, inte vac-ker på något sätt, men med ett par härliga mörka ögon, som se stadigt och allvarligt på en och liksom tar mått. Hon är tystlå-ten, men inte surmulen eller tråkig för den skull, och när hon skrattar blir hela ansik- tet förändrat och lustigt barnsligt. Elsa och jag ha kommit bra överens, och jag har hela tiden beundrat hennes duktighet och hennes mat och hennes lugna vänlighet mot allt och alla. Jag har förstått, att me-ningen väl är, att Olson och hon ska gifta sig så småningom och de båda överta går- den efter gubben; men bönder talar aldrig om sånt, så några fakta har jag ju inte haft att gå efter.

Sista gången jag var ute — det var i för- ra veckan — märkte jag, att Elsa kanske inte var sig riktigt lik mot mig. Hon var allvarligare och tystare än hon brukar, och när jag försökte prata med henne som van- ligt, svarade hon kort och nästan ovänligt.

Jag tyckte det var lite otrevligt, men jag tänkte, att hon kanhända haft något motigt för egen del och inte var hågad för sällskap, så jag körde hem och glömde bort alltsammans. Och nu kom hon hit.

Jag bad henne stiga in och sitta ner förstås, och frågade om jag fick bjuda på kaffe, men nej tack, hon skulle ingenting ha. Blek var hon, och jag såg, att händerna darrade lite, när hon knäppte upp kappan.

— Det var snällt av Elsa att komma och hälsa på mig, sa jag och försökte se ut som om det var alldeles naturligt det hela.

— Jag tänkte, när jag i alla fall var i stan ... Far har vari inne med en häst, å vi ska inte fara hem förrän senare.

Elsa började nervöst vrida sina vantar, och jag kände mig nervös, jag också.

— Är Olson ... jag menar Karl också i stan? — jag måste alltid säga Karl, när jag talar med hans släktingar, eftersom hästhandlarn ju också heter Olson.

— Nej, sa Elsa mycket torrt. Han ä hemma. Hade Annmari velat att han skulle vari me kanske? Ja tycker ni träffas väl mycke nog i skolan å... å hemma me förresten.

— Ja, visst gör vi det, svarade jag och började undra vad det skulle bli av. Elsa

såg alldeles desperat ut, och det var något otäckt, hånfullt i rösten, som jag inte alls tyckte om. Jag bara frågade för att något säja, lade jag till och skrattade lite. Jag är riktigt glad, att Elsa är ensam, för det är något jag skulle vilja tala med Elsa om, fortsatte jag.

Elsas ansikte flammade upp i rött, och med en sista vridning av vantarna, som knakade i sömmarna, kom hon då till vad hon ville säga. Det flög ur henne i en enda röra, en enda andlös harang, som hon måtte ha gått och funderat på länge. Och det var inte småsaker heller:

— Jaså, Annmari vill tala me *mej*. Men först ska allt jag be te få tala me Annmari, å har hon någe å säja efter de, så ä de hennes ensak. Va har Annmari me Karl å göra? Va har hon för intresse åv en vanli bonnpojck, som varken gjort eller tänkt någe ont mot henne? Va ska hon ha honom te åtlöje för hela stan å sina fina bekanta för? Å va har hon menat me å komma hemma te vårt å göra sej te vän me far å allihop å försökt ställa sej in hos mej me, om de bara va för te narra Karl ifrån mej å få honom te gå från bå vett å förstänn å säja te mej, att ja kan gifta mej me vem ja vill å låta vem ja vill få gärn å mej, men Karl

Olson blir de inte. De har vari bestämt mellan oss i flera år å allt har vari som de skulle, å så kommer en sån där som Annmari me byxer å stövlar å sporrar å motorecykel å va de ä allt, å inbillar honom, att hon vill ha honom å så ger han bara mej en knuff te gå åt sidan, å allting som har vari mellan oss ä som de allri hade vari. Om hon tycker de ä å handla som en fin fröken, så ska ja säja henne Annmari, att då skämmer hon allt ut sej redit ändå. Å om...

Där teg hon plötsligt, om det var för att andedräkten tog slut, eller för att hon kände, att rösten svek henne, det vet jag inte. Jag var så häpen, så ledsen, så ond och så förtvivlad, så jag visste just inte mycket om nånting. Jag satt alldeles tyst och bara stirrade på henne och tyckte synd om henne och var ursinnig på henne och ville trösta henne, men inte ett ord kunde jag hitta att bryta tystnaden med. Elsa drog fram sin näsduk och började vrida den mellan händerna i stället för vantarna, som fallit på golvet, och inifrån tant Beatas rum kom små tonvågor från taffeln. Jag tog en cigarrett och tände för att få jämvikten igen, och till slut sa jag:

— Kära Elsa, allt detta kommer som en

sån överraskning för mig. Hela denna störtflod av anklagelser har gjort mig så ledsen och förvånad och... och allt möjligt, så jag vet inte en gång vad jag ska svara. Jag vet bara, att det Elsa säger är fullkomligt osant och oriktigt, och att Elsa helt och hållet misstagit sig både på mig och på Ol... på Karl. Inte för ett ögonblick har jag...

— Annmari ska bara inte försöka komma me att de ä misstag, avbröt Elsa mig hetsigt. Skulle inte jag, som har känt Karl i alla mina dagar kunna se å förstå va de gäller nu — att han har gått å blitt gla i Annmari å tror, att hon bryr sej om honom igen. Å de kanske hon gör, va vet ja de! Men kom inte å säj mej, att hon inte har begripit va de vari frågan om. Hon ä väl kvinnfolk i alla fall, om hon också är klädd i karbyxer å de hör ju till di fina fröknarna den sortens kläder nu förtiden. Nog måtte hon väl ha märkt, att de ä skillnad på Karl nu å för en månad sen. Om inte annat, så har hon väl sitt hur han börjat å spöka te sej å klä ut sej för å vara fin nog te skolkamraten sin. Ja, hon skrattar Annmari, men de ä sannerlien inget te skratta åt. Hon borde skämmas!

Jag skrattade visst inte, men jag tror nog

kanhända, att jag drog lite på mun, för när hon sa det där om kläderna, så kunde jag ju inte neka till, att jag tyckt mig förnimma en viss tendens hos Olson till allmän uppriggning, som både förvånat och tjusat mig. Han har till exempel börjat använda slipsar, som han knyter själv och inte färdigköpt rosett, som förut. Att han knyter den själv skulle till och med ett oskäligt djur kunna förstå vid första anblicken, och de färger han beslutat sig för äro sådana, att jag ofta, ofta undrat, var den affär kan finnas, som har såna halsdukar på lager. Celluloidkragen har han dock kvar, men ibland har han långbyxor och lågskor i stället för smorlädersstövlarna, och den förändringen har jag hälsat med övervägande jubel och berömt honom för. Det blev en sån alltför rik doft tillslut med hans stövlar och hans snus och Lahrzéns kryddnejlikor och fimpar, att varje liten förändring måste bli till det bättre.

Om du tror, att Olson kanske möjligen lagt bort snuset, så tar du innerligen fel, och det stärker mig i min tro, att hans passion för mig inte nått de dimensioner Elsa befarar. Så det var, när jag kom ihåg allt det där, som jag måste ha lett en smula. Men när jag tänkte efter, så borde jag nog ha begripit, vart-

åt det lutade med Olson, för när en pojke spricker ut i nya slipsar lite då och då, så är det utan tvivel ett ganska allvarligt tecken, det vet du nog själv. Det var bara det, att Olsons slipsar liksom inte kunde tas på allvar...

— Elsa får inte tro, att jag skrattar, för jag är så långt från att skratta som jag på jorden kan vara, sa jag. Om Elsa tror, att jag tycker det är något skrattretande i, att hon tror mig om såna saker, som jag fått höra här, så tar hon innerligen fel. Jag tycker mycket bra om Karl — han är en extra bussig kamrat, och det har varit härligt för mig att kunna få köra ut till er på Råsta, när jag har känt mig ensam och ledsen här i stan. Ni har alla varit så snälla mot mig, och jag trodde, att Elsa och jag var goda vänner. Jag har inte haft ett ögonblicks tanke på, att mitt kamratskap med Olson, med Karl, skulle kunna uppfattas på ett så vansinnigt felaktigt sätt, för då kan Elsa vara övertygad om, att jag aldrig satt min fot inom era dörrar. Jag har ju hela tiden förstått, att Elsa och Karl skulle ha varann, och jag är verkligen inte sån, att jag för nöjes skull försöker locka någon ifrån någon. (Invecklat, men ungefär så föll orden, och man kan väl inte tala romansvenska, när man är så ursinnig,

så man skulle vilja slåss — och det var just vad jag var vid det här laget.) Förresten har jag tyckt alldeles för mycket om Elsa för att kunna bära mig så illa åt, och om inte Elsa tror mig, så kan jag inget göra åt det. Olson bryr sig inte mer om mig än han bryr sig om aldrig det, om det kommer till kritan, och för min egen del, så är jag ... så har jag ... så är jag så gott som förlovad själv.

Jaha, det sa jag! Vid det här laget hade jag kunnat säga, att jag var hemligt *gift* om det var så, bara för att få Elsas olyckliga vita ansikte och bedrövade ögon att ljusna igen. Jag såg genast, att det hjälpte lite, för hon slutade att vrida näsduken, och hennes röst lät inte fullt så kärv, när hon sade:

— Ä...ä Annmari förlovad! Men hon har ju ingen ring, och inte har hon talat om det förut heller. De kanske bara ä något hon tar till nu för å lugna mej ...

Åter kom den där hårda, tröstlösa klangen i rösten, och jag stod på vippen att störta fram med Stefans fotografi och visa henne, då det ringde på dörren igen. Beata spelade för fullt därinne, så jag förstod, att hon inget skulle höra, och jag sprang ut och öppnade. Av allt mitt hjärta hoppades jag, att det inte var någon till mig, för jag kände mig sannerligen inte vidare upplagd för flera främman-

de, men när jag slog upp dörren, så stod Elof Lennstedt där i all sin glans. I all sin löjtnantsglans med mössan lite på sned och ett brett leende mot mig.

— Hej, Annmari!

— Hej! sa jag verkligt trumpet.

— Jag tänkte bara fråga, om du ville gå med på bio i all enkelhet. Du ser ut, som om du trodde jag tänkte råna dej.

— Nej, sa jag dystert — jag kan inte gå på bio. Jag har främmande och ett sabla trevligt främmande, som skäller ut mig så det visslar om det. Inte i kväll, Elof, tack ska du ha.

Men Elof ville inte ge sig, och med ens slog en galen idé ner i mig. Därinne satt Elsa och ruvade över, att hennes Karl var bedårad av mig. Visserligen hade jag sagt, att jag var förlovad, men ett porträtt var just inget att komma med som bevis, och hon var så misstänksam, att bara klara papper skulle godtas. Här var Elof, som varit min räddare förr en gång, när det började bli kusligt att klara sig själv — Elof, med sitt glada grin och sina muntra blå ögon. Jag bestämde mig ögonblickligen och högg honom i armen just som han tänkte gå:

— Nej, kom in i stället förresten! Vill du göra mig en tjänst? viskade jag, ty dörren in

till mitt rum stod på glänt, och Elsa började väl redan undra, varför jag dröjde så länge.

— Visst, sa Elof. Vad?

— Kom med in i rummet, och vad jag än säger, så tappa inte sugen, utan se naturlig och lycklig ut. Jag hinner inte förklara nu, men det är väldigt allvarligt för mig. Come on!

Med två långa steg var Elof efter mig på tröskeln, och när Elsa lite blygt reste sig, drog jag fram honom till henne:

— Här Elsa, sa jag, så kylslaget jag kunde, kanske jag får föreställa min ... eh ... min fästman, löjtnant Lennstedt. Det här är fröken Olson, Elof, som jag har talat med dig om, och som har varit så hygglig mot mig i höst. Hon är kusin till Karl Olson du vet, en av mina kamrater på lantbruksskolan.

— Javisst, visst! sa Elof och slog ihop klackarna och bugade som en liten gud över Elsas hand. Min fästmö har talat om fröken Olson många gånger, fortsatte han, och frökens kusin såg jag ... för inte alls längesen.

Här svävade Elof något på rösten, och jag förstod, att han med glädje tänkte på en riduppvisning, som Olson ofrivilligt givit för lite sen. Medge i alla fall, att han är stormfin, Elof, va! »Min fästmö», sa han, som om han sagt det i all sin dar, och inte så mycket

som rörde på ett öga gjorde han. Good old sport! Elsa var söt och röd och blyg, och den blick hon gav mig sade mycket mer än orden:

— Annmari ... löjtnantens fästmö ... fast vi visste ju inte, att hon var förlovad ...

Där dog rösten bort i rodnad på rodnad, och Elsa var alldeles konfys. Just som hon tvivlat som mest, så stod här en livslevande fästman framför henne, och där gick Karl med sina nya slipsar och hade ingenting för dem. Ungefär det tror jag hon tänkte. Elof gick manligen i bräschen en gång till på det mest storslagna sätt:

— Nej, vi har hållit det för oss själva ännu så länge, Annmari och jag, sa han. Men vi ska eklatera till julen, eller hur älskling? — och med det lade han armen om mig på det mest vana sätt och kramade mig intill sig ett tag. Det var mer än jag tagit med i beräkningen, men vad skulle jag göra!

— Jo, mumlade jag blygt med en skygg slingrande-ranka-blick upp mot honom. Men i mitt stilla sinne tänkte jag: Vänta dej, när jag får dej för mej själv!

Elsa reste sig för att gå, och Elof plockade just chevalereskt upp hennes vantar, när det knackade på dörren och in kommer tant Beata, det välsignade lilla livet, som inte hört ett ljud, varken av ringningar eller prat och

trodde jag var ensam. Hon kom med en skål äpplen, som hon tänkte bjuda mig på.

Aldrig förr har jag önskat något ont över hennes gråa huvud, men just då hade jag gärna sett henne ligga sjuk i sin säng eller vad som helst — bara hon inte stegat in mitt i den här melodramen. Hon hade aldrig sett Elof, för vi brukar träffas nere i stan, så jag måste presentera både honom och Elsa, men jag gav Elof ett tjuvnyp i smyg för att han skulle förstå, att nu var det slut med förlovningen. Den idioten tog det i stället som en uppmunt-
ran att gå på i ullstrumporna och högg genast i:

— Jag kom just för att fråga min fästmö, om hon inte ville gå med på bio i kväll?

— Hä? sa Beata och satte handen bakom örat med konsternerad min. Jag försökte hejda Elof med en blick, men han blinkade bara illfundigt tillbaka och fullkomligt vrå-
lade:

— Jag vill ha min fästmö med på biograf!

— Jaså, jaså, sa Beata. Herrskapet är förlovade? Jag tycker Annmari har sagt, att... kanske jag har missförstått ... jag hade fått den uppfattningen ...

Stackars fattiga Beata! Rösten dog bort i ett hjälplöst mummel, och jag kunde inte för mitt liv begripa, vad det var för uppfattning

hon fått. Om det inte var Stefan förstås. Naturligtvis var det Stefan, och jag välsignade henne i mitt stilla sinne för att hon kom av sig. Men det var inte det hon menat. Plötsligt fick hon rösten igen och frågade mig:

— Sa du inte, att det här var kusinen till din skolkamrat, som du brukar gästa emellanåt.

— Jo, sa jag intet ont anande. Det är fröken Olson, Elsa, som jag talat om så många gånger.

— Jag blev så perplex, fortsatte Beata och log sitt rara leende, när löjtnanten talade om sin fästmö. Jag hade fått den uppfattningen, att fröken Olson var förlovad med sin kusin. Så kan man få saker om bakfoten! — och Beata skrattade hjärtligt, medan jag kände hur rodnaden sköljde upp över ansikte och hals. Elof var den enda, som hade mage att stämma med in i skrattet, men det gjorde han med besked. Sen sa han, den välsignade fåntratten, men vad skulle han också säga:

— Det är Annmari, som är *min* fästmö, fröken Rosæus! Men vi ska inte eklatera förrän till julen, så det är inte så känt ännu.

Nej, jag menar det! Att det inte var något vidare känt. Om jag kunnat, så hade jag slagit en tegelsten i huvet på Elof just då, om

jag haft någon tegelsten. Tant Beatas minspel ska jag inte försöka skildra, för det går inte — i alla fall hann hon kasta en förvirrad blick på Stefans porträtt, innan hon tog mig i famn och lyckönskade mig med tårade ögon. Jag kände mig som en bov och en fähund och en avskyvärd usling, och eftersom jag stod med ryggen åt Elsa, spottade jag i smyg mot Elof över axeln på Beata. Jag hade bett honom hjälpa mig och inte tappa sugen och se lycklig ut, men jag hade aldrig räknat med så mycket hjälp, och aldrig i mitt liv vill jag mera se en människa, som ser så äckligt lycklig ut som han gjorde.

— Tala inte om det för någon, snälla tant Beata! bad jag i hennes öra. Det var inte meningen alls, att någon skulle få reda på det, men El ... min ... eh ... fästman är så ... så ...

— Hennes fästman kan inte begripa varför det ska hållas så förskräckligt hemligt, högg den där fåniga Elof in. Det är väl inget *brott* å vara förlovad heller! Å det har jag sagt Annmari hundra gånger så visst som en, men hon ...

— Ska vi gå på bio, avbröt jag iskallt, så måste vi ge oss av nu, annars kommer vi försent.

Hastigt uppbrott, men inte hastigare än att

Elof ytterligare hann göra mig gråtfärdig av ilska genom att varmt tacka Beata för att hon tog så väl hand om mig. Det kändes så lugnt, sa han, att veta, hur bra jag hade det. Gud hjälpe honom, när jag får honom på tu man hand! gnisslade jag invärtes. Tant Beata såg ut, som om hon inte kunde se sig mätt på den där oförskämda pojkvaskern, och det leende hon sände mig var så strålande fullt av lyckönskan, att jag dök ut genom dörren för att slippa se och höra mer av eländet. Elsa sken som en liten sol i alla fall, och det var ju huvudsaken, men när jag tänkte på priset, på vad jag kastat mig in i, på att det just skulle ha varit den där dåraktiga Elof ... Fast han var förstås den enda möjliga. Bara jag försökte tänka mig Åke von Wecht i samma situation, så hissnade jag.

Elsa följde glättigt med på bio, och Elof höll mig under armen på vägen dit. Utanför mötte vi Åke och lilla fänrik Biörne. Naturligtvis. En sån liten stad, och egentligen bara en bio, som man kan gå på. Åke höjde på sina förargliga ögonbryn, när han såg Elofs kärvänliga arm under min, och jag rodnade igen av rena ursinnet. Jag var ta mig katten precis som en gammaldags brud hela kvällen, med rodnader och stamningar och fnoskigheter.

När föreställningen var slut, och vi kom ut på gatan igen, säger Biörne, som setat bredvid Elsa:

— Du är allt en lyckans ost du, Elof!

— Elsa! sa jag förebrående och kände, att snart var kalken bräddad.

— Inte ett *ord* har jag sagt! — skrek Elsa förskräckt. Inte ett ljud, Annmari!

Biörne och Elof brast i triumferande skratt, och Åke såg ut som dödens ängel. Hur jag såg ut vet jag inte, men jag kände mig som en genomvåt fläck.

— Godnatt! sa jag bara tvärt, nickade och gick. Efter fem steg insåg jag, att jag måste tala reson med Elof och var tvungen att vända mig om och ropa på honom. Till råga på allt, måste jag vinka på kräket, och Biörne vek sig dubbel ögonblickligen. Åke såg ut som en öppen grav. Elof kom dansande och såg ut som ett bondbröllop. Jag vet fortfarande inte, vad jag såg ut som, tackålov. På samma gång som Elof kom Elsa. Hon försäkrade än en gång, att hon inte sagt något till Biörne, och jag struntade i vilket. Jag hade hunnit till den ståndpunkten nu, att allting gjorde precis detsamma. Det var bäst för mig om jag fick dö, vad heller som var.

Elsa tog högtidligt adjö och bad Elof och mig vara välkomna ut på söndag, för vilket

Elof hjärtligt tackade med ett leende så brett, att han kunnat knyta det i nacken, och när Elsa lite tvekande frågade:

— Jag får väl tala om det för far och Karl, antar jag? svarade Elof ögonblickligen:

— Visst, visst! Så hjärtans gärna. För hur många som helst — det är inget å hålla på längre, eller vad säger du, lilla vän?

Gud, så jag hatade honom! Men jag lyckades låta bli att klappa till honom, och bad bara Elsa, att inte fästa sig vid honom, utan be Karl och sin far vara vänliga och inte tala om det för någon. Jag ville inte, att det skulle bli känt på skolan, sa jag. Och Elsa lovade, och gick äntligen.

Nu var jag ensam med Elof. Jag hade önskat, att detta inträffat nere vid den mörka och folktomma kanalen — en knuff, en plums, ett skri av fasa, ett gällt hånskratt, springande steg, som avlägsnade sig ... Som det nu var hade vi parken intill, och dit drog jag honom till en bänk under dov tystnad från min sida. Från hans den ena explosionen före och den andra efter. Han skrattade så huvet rullade som om det varit tvärt av vid halsen, han stönade, han snöt sig, han skrek till slut. När man har ett sånt där blådåreskratt bredvid sig, så är man såld, om man också går och bär på mord-

tankar. Var gång jag ilsket började förebrå honom, fick han ett nytt anfall, och till slut kunde jag inte stå emot längre.

Å, Gertrud! Hade du kunnat låta bli? Det *var* så vanvettigt alltihop, när man gick igenom det från början. Mest tror jag det var Åkes ansikte, som gjorde mig vanmäktig. Om du minns, hur Åke ser ut i vanliga fall, så kan du multiplicera det med tusen och ändå inte komma upp till verkligheten.

Så småningom blev vi ju, så vi kunde tala, och Elof lovade mig, att han skulle se till, att varken Åke eller Biörne gick och inbillade sig några dumheter, men han höll styvt på, att vi skulle fara till Råsta båda två om söndag. Jag måste ju tala om för honom hur alltsammans kommit till, och han tyckte, att jag varit genialisk. En så rolig kväll hade inte han haft sen han föddes, sa han. Och så seglade vi i väg i skratt igen.

När han tog adjö vid porten, blev han i alla fall lite allvarligare ett slag, och sade, medan han höll fast min hand:

— Du vet det Annmari, att jag har ingenting emot en liten julförlovning. Eller genast på ögonblicket, eller när du vill. Jag har stulit barn åt dig, jag älskade dig så vårdslöst genomdjupt, när jag var sjutton år och du femton, att jag köpte upp alla mina

cigarrettpengar på blommor till dig. Under såna omständigheter förstår du ju, att du helt och hållet kan disponera över mig. Ärliga avsikter och det ena med det andra, garanterat fritt från sol och vår. Sov på saken. Jag gillar dig skarpt som fästmö. Absolut den trevligaste fästmö jag någonsin haft.

Om det inte vore för Stefan, så kunde man aldrig veta, men jag tror inte ens Elof har några utsikter. Det känns inte så. Men oooohhhh, Gertrud, en sån röra jag ställt till! Och jag som inte för länge sen skrev till min moster, att jag blivit så stadig. Det är bara en månad till jul, och vad ska Elsa tänka, om det ingen förlovning blir av? Och Olson sen! Och vad ska jag säga till tant Beata i morgon? Att hon hört fel eller något, men det går inte heller.

Sov på saken, sa han! Som om jag skulle kunna få en blund i ögonen i natt. Jag började det här brevet med en liten predikan för dig, om den soppa du lagat till åt dig — ojoj, vad är det mot detta! Nu ska jag skriva till Stefan också, men det blir nog inte så långt som det här, och inte törs jag berättas om Elof heller.

Din med ånger och ruelse fullproppade

Annmari.

Den 24 november.

I dag om en månad är det julafton. Hur ska du väl fira den därborta i hednaland! Grekiskt-katolskt, är det? Ni svenskar får väl slå er ihop och göra vad ni kan, men ack, om du vore hemma i stället och ginge med mig i Hålunda gamla härliga kyrka på julofta. Med ljus och granar och Var Hälsad — ljusen osar, och man är så sömnig under predikan, så man ramlar i en hög då och då, men det är i alla fall det stiligaste på hela året. När det är snö far vi med hästar och slädnät och facklor, och det gör allt herrgårdsfolket i närheten också, och några av storbönderna. Jag längtar efter julen.

Ditt sista brev var underbart, Stefan, och jag är så glad, att du tyckte om mina Näs-hultsbrev. Jadå — jadå, Stefan, visst tycker jag om dig, men jag vill inte bestämma något ännu. Inte ännu. Du får försöka vara tålig med mig och låta mig fundera lite för

mig själv på dig och mig, innan jag säger bestämt. Det är mycket bättre, ser du. Jag vill känna mig så säker, att jag vet, att aldrig någonting, aldrig någon kan få mig att ändra mitt beslut, och därför vill jag inte svara nu. Bli inte ledsen — det finns ingen mer än du, ingen tillnärmelsevis mer än du, men i alla fall. Det är hela livet det gäller.

Nu har det börjat med mässling i skolan också, och överallt i stan är folk och ungar sjuka. Jag vet inte, om jag haft det nångång, så att jag är immun, men jag hoppas det innerligt. Kristina är i full gång därhemma, och Anna skriver, att snart är det väl hennes tur. Glada utsikter för mina arma djur.

I dag höll gubben föreläsning om åkerbruksredskap i allmänhet och plogar i synnerhet, och för en gångs skull var han försedd med åskådningsmaterial. En lång, fin, smidig amerikansk plog var uppställd på katedern och stod där och blänkte fullkomligt förföriskt. Gubben hade placerat ett par sockerlådor bakom bordet, så att han kunde se och ses ovanför handtagen.

— Denna plog är en skönhet, älskade välsignade, härliga brrrrr! sa han. Se på dessa linjer! Smidiga som en ung flickas — graciösa, buktiga ...

Han lutade sig fram mellan handtagen och

slog famnande ut med händerna i vildaste extas, om över plog eller flicksmidighet fick vi aldrig veta. ty i detsamma knakade det i en sockerlåda, gubben högg tag i ett handtag för att rädda sig, och gick överända med plog, bord, lådor och allt med ett brak, som var ståtligt.

Det hela gick så svindlande fort, att vi först inte kom oss för med någonting, utan bara satt där och stirrade i häpnad, men ur röran på golvet steg ögonblickligen de praktfullaste nödrop, och ur vår aktade lärares mun bubblade en fontän av de sagolikaste uttryck det nånsin varit mig förunnat att höra. Olson, Johanson, Lahrzén och jag var fortast framme, men ingen av oss högg i med den kraft vi bort prestera, för vi var så fulla i skratt, att knäna vek sig. Till slut fick vi i alla fall undan ploget, och upp kom gubbens flammande huvud med en röd skråma i pannan och ett par ögon så otroligt ilskna, att det sprutade om dem. Han var så ursinnig, så han spottade på ploget, sparkade lådorna och slog näven i bordsbenet. Det var temperament ska du se!

Mitt i alltsammans brast jag ut i det vildaste gapskratt — jag kunde inte hålla mig längre, för då hade jag bestämt fördärvat något invärtes, men i samma nu jag hörde

skrattet braka loss, blev jag nästan rädd och tänkte: nästa gång driver han väl till mig! I synnerhet som pojkarna började fnissa högst betydligt också.

Först såg han på mig, som om han längtade efter ett lämpligt tillhygge, så kom han upp på benen, och när han väl stod där bredvid mig, lade han armen om axlarna på mig och exploderade han också. Tala om skratt! Du har aldrig hört skratt, gosse, och inte jag heller förr. Vi stod och gungade av skratt, både han och jag, och alla tvåhundra-tretton gjorde också sitt bästa. Det blev ingen mer föreläsning den dagen — vi skulle haft en timme till för gubben, men han hade fått ont i huvudet av fallet och plogen, och dessutom hade han spräckt byxorna på en lådspik, så han gick baklänges ut. Men hade inte förlorat ett uns av sin värdighet, tack vare detta förlösande skratt. Bra gjort av gubben! Enda raka sättet att klara en sån sak.

Den 27 november. Jag skrev aldrig längre på brevet i förgår. Jag fick med ett enda tag en sån otäck huvudvärk, så jag måste bryta av och gå och lägga mig. Inte mår jag något vidare nu heller, men du börjar väl undra vad det är fatt, om du inte hör av mig snart. Jag halvsitter i sängen och skriver, och om min redan förut säregna stil är värre än van-

ligt, så är det orsaken. Jag känner mig sjas-
kig och febrig och snuvig och ontihalsig, och
jag har så mycket att tala om, så jag vet
knappt var jag ska börja.

Jag kände mig ruggig i går morse, men
inte värre än, att jag gott kunde ge mig av
till skolan, och jag ville nödvändigt dit för
en särskild saks skull, som du ska få veta så
småningom. Under sista föreläsningen, som
var för Alnarpsagronomen, kom gubben in-
störtande med andan i halsen och bad, att
några av oss genast skulle komma ut och
hjälpa honom ta reda på en liten ettårig tjur-
kalv han har, som är hans stolthet och ögon-
sten, och som verkligen lovar att bli något
extra finfint, när den blir fullvuxen. Den
hade som vanligt varit ute på lagårdsbacken
för motion och frisk luft, men någon hade
glömt att stänga grinden, och nu var kalven
försvunnen. Gubben hade varit ute i över en
timme och sökt, men utan resultat, och han
hade nyss fått höra, att man sett kalven
sticka iväg inåt skogen till.

Naturligtvis reste vi oss som en man, och
gubben plockade ut bortåt trettio stycken,
som han skickade i väg i olika riktningar.
Olson var en, och som jag kommit till skolan
speciellt för Olsons skull, så beslöt jag mig
för att gå med honom ett stycke och sen vän-

da om hemåt. Jag mådde inte bra, så jag tänkte det skulle bli skönt med en ordentlig promenad också.

Anledningen till, att jag följde med var dock huvudsakligen att jag ville tala med Olson om en otrevlig historia. Hans kusin och tillkommande hustru, Elsa Olson, var hos mig dagen förut och förebrådde mig, att jag tagit hennes Karl ifrån henne. Jag förnekade detta på det bestämdaste och lät henne till slut förstå, att jag var engagerad på annat håll. Tag inte åt dig gosse lilla — det var en sån där liten vit och nödvändig lögn för att lugna den dumma flickstakern! Men jag måste ju tala reson med Olson själv också, som på sista tiden kanske i någon mån lagt sin trohjärtade hyllning för mina fötter, fastän jag inte alls begripit det, förrän Elsa kom och gav mig en överhalning. Så nu, när det gällde kalvjakt, sa jag till Olson:

— Jag går med dig ett stycke, för jag vill tala vid dig.

— Behövs inte! sa Olson och klampade från mig i sina väldiga smorlädersstövlar. Han har inte haft stövlar på länge, därför att han vet jag tycker dom luktar illa, men i går bar han dem demonstrativt.

— Var inte dum, Olson! sa jag. Vänta och

låt mig gå med dig ett stycke. Du kan väl förstå, att jag måste få tala med dig efter den här historien med Elsa. Tror du jag har lust att bli behandlad på det här sättet. Har jag gjort dig något ont, så har det varit omedvetet, och det vill jag, att du ska förstå.

Olson saktade av och började lunka bredvid mig inåt skogen, och då och då grymtade han något litet svar på det jag sade. Men mest var han tyst och sur och trumpen. I alla fall blev han så småningom lite vänligare, och efter en halv timme eller något, skildes vi åt något så när kontanta, men jag förstod ju, att aldrig mer skulle vi kunna bli så goda kamrater och vänner som förut. Jag gick och tänkte på hur fånigt alltsammans var, och när jag vände till slut, var det nästan nermörkt. En sån där kuslig, grå novemberdag med flygande moln och en vind, som blåser snålt. Inte kallt var det egentligen, men kusligt, och till och med inne i skogen var det inget trevligt. Då och då hörde jag rop från kamraterna, och en gång tyckte jag, att kalven gick över en glänta, men när jag sprang efter, så var det ingenting.

Det började småregna, och jag ökade på farten för att komma hem, innan jag blev genomvåt — visserligen var jag motorklädd i

skinnrock och kängor till knäna, men våt kan man bli ändå, och frös gjorde jag redan. Inte hade jag just sett mig något vidare för, när jag gick och grälade med Olson, och rätt vad det var begrep jag, att jag hade gått vilse.

Olson hade sagt, när vi skildes, att om jag höll till vänster, skulle jag komma ned till järnvägen, och så kunde jag följa den fram till skolan. Men sen dess hade jag sprungit efter en kalv, som inte fanns, och herren vet åt vad för håll förresten — vänster eller höger eller rakt fram, det var lika för mig nu, och det var så mörkt, att jag knappt kunde skymta trädstammarna. Ingen järnväg kom jag till hur jag gick och gick och snubblade och slog ansiktet mot grenar och föll över rötter. Regnet strilade allt tätare, och ibland törnade jag mot stammar, som jag inte såg, så det sa skvatt i hela mig.

Då och då stannade jag och lyssnade efter röster och rop, men inte ett ljud hörde jag — bara regnets stril och suset i kronorna. Jag ropade och väntade på svar — ingenting. Jag fiskade upp min tändsticksask för att se på klockan. En tändsticka kvar! För att den inte skulle ödslas bort, fick jag fram en cigarett och tände, för jag började bli hungrig också, och lite rök är inte dumt då, som du vet. Halv fem var klockan, och hon var bara

halv tre, när jag skilts från Olson. Gud, så det regnade! Cigarretten blev våt och oduglig på ett litet kick, och så var jag ännu mer ensam. Jag önskade, att jag lärt mig tugga snus, så jag åtminstone haft det att ta till. Ibland stannade jag och försökte uppfånga en tågsignal för att få något att gå efter, men regnet dränkte alla ljud och mig själv också, så det skvabbade i kängerna och rann kallt och hemtrevligt från halsen hela vägen ner.

Jag började bli trött och olustig på alltsammans, och en gång föll jag och slog knät så hårt i en sten, så jag blev liggande en lång stund. Först tyckte jag, att det inte var så dumt att få sträcka ut sig på marken, men om en stund var det inget festligt att ligga och bli regnad över på tvären, så jag steg upp igen och snubblade vidare. Frös förstås som en hund och blev allt klibbigare och blötare. Det kom 72 mm. nederbörd den kvällen och varenda välsignad millimeter dråsade ner över mig, så du kan tänka dig själv! Skyfall. Rrrrrrrr!

För att ha lite sällskap, så sjöng jag, så det ekade i skogen, t. ex.

I skogen vandrar jag gärna,
där blomstrar min lycka och lust

eller deklamerade passande poesi — exempelvis: Vi suckar det så tungt? — visslade, talade, bar mig åt som om jag var nyrymd från ett dårhus av den våldsammare arten. För var gång jag tystnade, suckade det eter tyngre i skogen. Jag kom ihåg en dikt, som Stava brukade läsa upp för mig, när jag var liten ur en tjock gammal lunta, som hette »Folkskolans läsebok» — jag älskade den dikten och ansåg den förnämligare än allt annat. Den handlade om en liten flicka, som gått vilse i skogen, och som irrade omkring i dagar och nätter, ända tills söndagsmorgonen kom, och hon hörde kyrkklockorna ringa. Naturligtvis ilade hon ditåt, och hann lagom fram att följa menigheten in i kyrkan. Räddad. Jag kom ihåg några rader ur denna sällsamma poesi:

Hennes mat var bär, hennes dryck var vatten, och ensam var hon i svarta natten ...

Bären tyckte jag synd om, för det fanns inga för min del, men vatten hade jag mer än jag behövde överallt. Mitt hopp ställde jag nu till kyrkklockors ledande klang, men utsikten var inte så munter som man kunnat tro, för det här hände på en tisdag. Kanske jag kunde vågas hoppas på en begravning

före söndagen, men distriktet var osedvanligt friskt, hade jag läst i tidningen för lite sen. Nu efteråt, när jag beskriver det hela, tycker jag mest det är komiskt, men då höll jag mig för skratt utan nämnvärd ansträngning. Regnet tog vartenda dyft av stärkelse ur mig, och till slut satte jag mig under en gran och nästan lipade. Har du hört så fånigt? Men jag var så rasande hungrig också, och jag tänkte på Beata och till och med på den bleka hushållsskolan med passion.

Hade de andra hittat kalvkräket, tro? Samma vilket, men naturligtvis måste de väl märka, att jag kommit bort — motoreykeln stod i skjulet, och Olson åtminstone visste, att jag gått med ut. Så det blev väl skallgång så småningom. Kanske Elof och Åke blev utkommenderade med manskap. Åke skulle tycka det var opassande av mig att gå vilse, men Elof skulle söka som efter en knappål, det visste jag. Och Olson och ...

Där somnade jag. När jag vaknade var jag så stel, så jag kunde knappt resa mig och tänkte just lägga mig ner igen, då jag hörde ett rop. Ett rop, jaha! Hooooo!!! Hes hade jag blivit, så det tjut jag upphävde till svar, lät mest som blandad kör, men det hördes i alla fall.

Det kom en lykta dallrande från det

svarta, och det blev grönt och vänligt där den gick fram. Hoooooj! Olsons röst, så sant, som jag levde. Jag kan säga, att jag strömmade emot honom, för vattnet kluckrann om mig, och när han lyfte lyktan och såg mig, släppte han den handlöst i marken och brydde sig inte om, att den slocknade eller någonting. Inte jag heller. Jag bara kände ett par väldiga armar om mig och en röst, som jag inte alls kände igen som Olsons, så smal och liten och konstig lät den, sade gång på gång:

— Annmari, Annmari, Annmari — lilla Annmari — lilla flicka — lilla Annmari ...

— Olson, Olson! sa jag tillbaka och grät och skrattade på en gång, så härligt var det, och så glad var jag. Han höll mig så hårt intill sig med sina jättearmar, så vattnet faktiskt porlade från midjan och neråt, han kände över mitt ansikte med sin valkiga näve som om han ville känna, om det verkligen var jag, och jag tror, att han kysste mig också, men det är jag inte riktigt säker på, därför att jag kände mig lite yr och besynnerlig. Men när vi äntligen började gå åt rätt håll med lyktan tänd, och jag kommit i gängor igen, så tyckte jag precis, att det kom en svag smak av snus från regnet, som rann utför ansiktet. Kära, välsignade, bussiga Olson, som gick där

och höll min hand så hårt i sin, som om jag varit en liten, liten barnunge! Han må gärna ha kysst mig, det bjöd jag honom på. Elsa fick tycka vad hon ville. Och du med!

— Vi är vänner igen nu, Olson? frågade jag en gång, när han lyfte mig över en gårdsgård.

— Jaja, Annmari. Jag har varit så dum så du får förlåta mej. Du är bara de allra bästa som finns, å de sa Elsa också i går. Vi ska ... han svalde förläget, det hörde jag, för han höll mig alldeles intill sig och hade inte släppt ner mig medan vi pratade — vi ska förlova oss vi också te julen.

— Åh va härligt, Olson! sa jag förstås. Släpp ner mej nu är du bussig, så vi får knalla på igen. Är vi inte framme vid skolan snart?

Det var vi. Men tänk, klockan var nära tio, och jag hade gått och drumlat i skogen hela tiden. Hur länge jag sovit har jag inte en aning om, Olson hade kommit tillbaka klockan sex, och då var kalven hemma och alla pojkar också, men han gick för säkerhetsskull och tittade efter i skjulet, om min cykel var borta. Där stod den och då sprang han till stallet efter en lykta och gav sig ut ensam efter mig ögonblickligen. Sen gick han också vilse, och när han hittade mig, hade

han just kommit underfund med, var järnvägen gick.

Hur jag kom hem vet jag knappt. Olsson satt bakpå och följde med.

— Dimper du, så kan jag plocka opp dej, sa han, och det kändes skönt att ha honom så nära och trygg, för jag var bra slut. När vi...

Men nu orkar jag inte mer. Jag börjar känna mig så eländig, Stefan. Tänk, om jag blir riktigt sjuk! När jag blir bättre får du veta resten, får du veta precis allting om allting — det har du inte riktigt fått nu, men jag är för trött. Och det är så fånigt också. Det är nog ändå du, som är den där »på annat håll», som jag talade med Elsa om, fastän hon tror, att det är en annan. Men det är det inte. För han är bara en sån där »luftfästman».

Annmari.

Den 27 november.

Lilla Bernhardine — bli inte rädd, men jag är nog lite sjuk. Har förkylt mig förfärligt och spricker ut i mässlingsprickar allt vad jag kan, också. Doktorn säger, att jag nog blir sämre, och Beata far omkring som en förskrämd höna. Kanske du kan låta Stava komma? Det vore skönt att ha någon, som jag känner riktigt. Olson är nog bra och Beata också, men ändå. Du får inte bli orolig — du vet mässling är inget farligt *alls*. Man mår bara så nedrigt otäckt.

Din prickiga flicka.

Den 8 januari.

Ah, Gertrud lilla, så vedervärdigt sjuk jag varit! Inte är jag frisk på långa håll ännu, säger doktorn, men jag får i alla fall vara oppe lite, och jag har varit här på Hålundsborg ända sen jul, så jag fick fira den här ändå. Men det var nätt och jämt det. Om jag lovar att bara skriva små stunder i stöten och sluta så fort det börjar värka i ryggen, så har jag fått nådigt tillstånd att ha ett block och en penna inom räckhåll. Jag lär inte kunna smyga mig till några otillåtna brevutsvävningar heller, för Stava vaktar mig som en jaktfalk.

Du må tro hon mår nu, när hon har mig hjälplös som ett lindebarn igen och kan regera med mig bäst hon vill. Ibland får Börje komma upp och bära ner mig i vardagsrummet, och då gräla de två med varann i ett kör. Stava säger, att han inte håller mig som han ska, och Börje svarar sävligt, att det begriper

hon inte mer än det som aldrig var. Och jag har roligt.

Moster Bernhardine säger, att hon skrivit till dig och berättat lite, om hur det varit med mig och varför jag blev så eländigt sjuk, så du har reda på det viktigaste, men jag begriper nog, att du håller på att förgås för att du inte vet alltsammans. Jag skrattade åt ditt förtvivalade brev i dag och tänkte, att stackars Gertrud, hon måste förlösas ur dessa hemska kval. Lyssna och hör då, kära välsignade, ädla flicka! för att tala med min dyre lärare, som jag väl aldrig mer får återhöra. Doktorn förbjuder nämligen varje tanke på skola och arbete för månader framåt.

Det är väl bäst jag börjar med »förlovingen» eller vad det ska kallas för, eftersom det visst var där jag slutade sist. Jag stannade hemma från skolan dagen därpå — dels därför, att jag verkligen inte mådde bra, och dels för att jag ville Olson skulle ha tid på sig att smälta min plötsliga »fästman», om det nu var som Elsa sagt, att han fått några tankar på mig i sin lurviga, gula skalle. Jag låg till långt frampå dan, och Beata fjäskade ut och in, och var som en höna i storm, om du sett en sån nångång. Hon tyckte, att Elof var »så rar och så väl-

uppfostrad», men hon sa lite skälmaktigt, att hon nog ändå hela tiden trott, att det skulle bli den »mörka, vackra gossen på porträttet».

Jag låg formligen och vred mig, och jag visste inte, hur jag skulle göra — om jag skulle tala om hela galenskapen så gott först som sist, eller om jag skulle låtsas om ingenting. Hon är så gammalmodig, tänkte jag, och hon kommer säkert att tycka, att detta är ett ytterst opassande skämt med heliga ting. Elof reser hem till jul, och kommer inte tillbaka förrän efter skolan slutat, och vad eklateringen beträffar, kan vi ha beslutat att skjuta upp den lite till. Förresten mår jag så illa, just nu, tyckte jag också, så jag orkar inte förklara och dra i väg med hela Olsonska historien också. Jag lät det bero så länge, och inte kunde jag ana, vad det skulle bli för konsekvenser av den slöheten.

På kvällen mädde jag så pass, så jag hankade mig till en konsert, som jag länge gått och glatt mig åt, och där träffade jag guskelov ingen mer än Åke, som märkvärdigt nog är mycket glad i musik. Vi satt långt ifrån varann, och jag var salig och trodde jag skulle kunna smita iväg hem, när det var slut, utan att behöva tala med ho-

nom. Det hade inte varit Åke då! Han stod som ett gravmonument utanför och väntade, och skulle följa mig hem, sa han.

— Det behöver du inte alls! svarade jag tacksamt.

— Det tycks behövas, att man håller ögonen på dig, sa Åke på sitt utsägliga sätt.

Om det finns någon människa på jorden, som kan få mig att se rött, så är det Åke von Wecht. I alla tider har han haft en förmåga att reta mig nära nog till sinnessvaghet med sin överlägsenhet och sin fånighet och sin egenkärlek. Inte ett ord svarade jag i alla fall på hans lilla läckerhet.

— Jag skulle vara dig mycket tacksam, om du inte ställer till någon skandal med Lennstedt, om det inte är för mycket begärt. Det är inte alls någon önskvärd bekantskap.

— Önskvärd! Bekantskap! nästan skrek jag. Vad är det för fel på honom? Du kunde tacka din gud på dina bara knän, om du vore hundradelen så önskvärd som han. Mallpipa där!

— Ska jag fatta det där som om du verkligen på allvar tänker ha något att göra med den där flinande idioten? I så fall måste du ursäkta, att jag anser det som min skyldighet att underrätta faster Bernhardine.

— Underrätta du bara! fräste jag. Skval-

lerbytta har du alltid varit. Något att göra med Elof Lennstedt på allvar! Ha, ha! När jag är så gott som förlovad med honom. Bääää!

Och så rände jag ifrån honom, så han inte såg mer än skosulorna av mig. Visst var det dumt, men en sån där högtidlig eldgäffel kan få mig till precis vad som helst. Bara på tji, så klämde jag ur mig det där om förlovad förstås — bara för att reta honom blågredelin, och det lyckades nog också. Men värre och värre styrde jag ju till det för mig, min arma usling.

Dagen därpå kom stora skogsskrällen, och sen kunde jag ju inte klara upp någonting. Olson och jag blev försonade i skogen, när han hittat mig under en gran, och han åkte med mig hem för att se till, att inget spektakel hände på vägen.

Beata hade inte lagt sig, eftersom hon varit lite orolig och undrat, var jag höll hus så länge. Hon kom trippande in i rummet, så fort hon såg, att jag kommit hem, men när hon stod i dörren och fick syn på mig, trodde jag den lilla sötnosen skulle svimma, så förskräckt blev hon. Eller om det kanske var Olson som tog knäcken på henne — jag vet inte riktigt. Olson låg

nämligen på knä och snörade upp mina kängor, och vacker var han inte med vartenda illgult hår på ända, ärggrön slips under örat och kläderna en enda röra av regn, barr och smuts. Precis som mina.

Vi bör ha utgjort en bild av all mänsklighetens elände, och jag kände mig lika geléaktig som läderrocken jag slängt ifrån mig. Den låg i en hög på golvet och lekte källsprång, och ur varenda tråd och varenda por skvalade vattnet i strömmar från både Olson och mig. Dessutom var mitt ansikte sönderrivet och skrubbat mot grenar och stammar och stenar, så där inte regnet spolat det rent, var det blodigt. Förresten var färgen på det som separerad mjölk, så blå och fattig. Frös gjorde jag, så jag hade inte känsel nånstans, och det hela var ruskigt otrevligt.

— Annmari ... hickade Beata och började vaja som en lilja i blåst.

— Sätt på mjölk! röt Olson och vände sig mot henne. Har hon konjak? Ta hit konjak, om hon har nån, å de så fort de går.

— Ehhhh? kom det som en liten jämmer från Beata, och så högg hon tag i dörrposten för att få stöd. Jag försökte säga något lugnande, men hann aldrig få fram ett ord,

förrän Olson flög upp som en raket, rusade fram till lilla skälvande Beata och ruskade henne, med en näve på var skuldra — inte hårt, men han ruskade, det såg jag tydligt — och så sade han med häpnadsväckande lugn och låg röst:

— Hon får inte ge sej te å svimma fröken, för de har vi inte tid me. Annmari har varit ute i skogen i många timmar å gått vilse å ä genomvåt å iskall, å om hon inte ska ta dön på sej, så måste hon ha nåt varmt i sej genast. Kokt mjölk å konjak. Finns dä konjak?

— Har lite — medicin! halvviskade Beata och liksom dunstade bort.

Olson lade sig på knä igen och fortsatte med andra kängan, och så kom Beata med konjaken. Ungefär så mycket, som nått och jämt kunde fylla en fingerborg, skälvde omkring i botten på en liten medicinflaska. Olsons min, när han fick syn på Beatas alkoholförråd var sådan, att inte ens jag i mitt elände kunde återhålla ett litet fnitter.

— Herremenskapare! sa han bara och tittrade hjälplöst på Beata. Så drog han av mig kängorna och reste sig.

— Klä å dej å lägg dej! befallde han mig. Ge mej dina nycklar, så springer ja ut på stan å skaffar de som ska till, så du inte bler

ligganes sjuk. Ha henne där å koka mjölk å dreck den me pulver te. Har du acesylpulver?

Jo, jag hade »acesylpulver» och lovade ta två stycken. Olson barkade i väg ut, och när han kom igen om en kvart eller något, var jag i säng och Beata hade fått veta det viktigaste. Hon tyckte, att Olson var »en remarkabel ung man», sa hon, och det undrar jag inte på — det tyckte till och med jag, när jag tänkte på den där ruskningen. Bra var han, säker, en karl från topp till tå. En vän att ha, tänkte jag, och var glad, när jag mindes, att vi alltid skulle fortsätta att vara det nu. Han hade talat om i skogen, att Elsa och han skulle »också» förlova sig till julen. Det gick som en liten svallvåg av samvetskval genom mig, när jag hörde det där »också», ska jag tala om för dig.

Olson kom med konjak och honung, och Beata var hans slavinna, som han skickade hit och dit. Hon pilade iväg som aldrig det för minsta ord av honom, och hade jag inte mått så illa, skulle jag haft en förtjusande stund. Jag bara orkade dricka en jättestark toddy, som Olson lagade till, och sen vet jag inte någonting, förrän jag vaknade långt fram på andra dagen.

På en stol vid fotändan satt Beata och över

henne stod Olson och viskade. Jag undrade lite slött, om de varit där hela tiden, men fick veta, att Olson nyss kommit, och att Beata varit inne några gånger under natten, men att jag sovit som ett barn. Hm! sa jag och tänkte på toddyn. Jag mådde urgräsligt, men efter lite mat kryade jag på mig så pass, så jag kunde skriva till Stefan till och med, men måste avbryta och ramla i en hög igen.

Dagen därpå var jag ändå uslare, och jag minns inte mycket, men jag kommer ihåg, att Olson och Beata turades om att vara inne hos mig. På eftermiddagen, när lampan var tänd och jag vaknade till ett tag, så satt Elof på stolen nere vid fötterna och såg ut som ett stort får, när han upptäckte mina ögon fästade på sig.

— Hur har du kommit hit? frågade jag, för så pass var jag i alla fall, att jag tyckte det var konstigt. Elof rev sig i huvet och log lite förläget, inte alls så där negerbrett som på »förlovningskvällen».

— Olson kom och hämtade mig i mässen, sa han, och såg ännu mer enfaldig ut.

— Olson?!!!!

— Fröken Rosæus och han hade kommit överens om, att dom borde underrätta mig om, att du låg sjuk. Jag var liksom närmast till det, tyckte dom! — detta sista sades med

ett svagt återsken av det grin han burit den minnesrika aftonen.

— Min skapare! muttrade jag.

— Visst! sa Elof.

— Jag har ställt det trevligt för mig, sa jag.

— Visst! sa Elof.

— Om du säger »visst» en gång till, så kräks jag, sa jag.

— Vis ... jag menar — din moster kommer i morgon, sa Elof.

— Åh! sa jag. För vad skulle jag säga.

— Beata har sagt åt mig, att jag anses böra gå och möta henne. Det vill säga, hon sa, att »naturligtvis tar löjtnanten emot fru Wallerstierna vid stationen». Visst! sa jag. Kräks inte. Det var det enda jag kunde få ur mig just då.

— Oh! sa jag.

— Just! sa Elof.

— Klockan fjorton å tjugetvå kommer tåget, upplyste han om en stund.

— Och du går?

— Naturligtvis går jag. Jag bara hoppas, att von Wecht inte kommer också. Det skulle göra situationen något dystrare än det annars är nödvändigt, att den blir. Jag känner ju din moster sen gammalt. Du torde kanske veta, att jag underkastades ett ingåen-

de förhör av henne och borgmästar Winge för några år sen, när du rymt med min hjälp? Din moster var inte oäven då, och jag har de allra bästa förhoppningar, att hon inte ska visa sig oäven nu heller. Varför skulle hon göra det? Hon känner dig. Hon känner delvis mig. Hon vet, att jag är som en bruten lilja, när du tar mig i din hand — du kan göra med mig vad du vill. Vad är naturligare än att du vid behov av en tillfällig fästman besätter den lediga platsen med Elof Lennstedt? Intet — intet är naturligare! Helst skulle jag vilja bjuda henne på en cock-tail eller så, innan jag låter minan springa, men under nuvarande mässlingsomständigheter, är det naturligtvis uteslutet. Hon kommer att ila hit som ett skott, och jag får förklara mig i en droskbil. Bara inte von Wecht är där. Blotta tanken får mig att kallsvettas.

— Visst inte! sa jag. Han är inte där. Hon har inte talat om det för honom. Hon är minsann inte så överförtjust i honom, hon heller. Åh, men tänk Elof, ett sånt herrans klister jag satt dej i. Är du inte rasande på mig?

Då kastade Elof huvet tillbaka och skratade så det klang i rummet, och det var väl signat skönt att höra mitt i alltsammans.

— Jag sa dig ju häromdagen, att jag har inte haft så roligt sen jag föddes. Du skulle bara se din uppsluppne kusin Åke om dagarna! Ha, ha, ha! Om jag kunde begripa, vad som har flugit i människan ändå. *Han* har ju ingen aning om i alla fall . . .

Då kom jag med ens ihåg, vad jag glömt hela tiden förut. Konsertkvällen! När jag talat om det för Elof, var jag så slut, så han vågade inte hänge sig åt de anfall av munterhet, som jag såg höll på att kväva honom. Han reste på sig för att gå, och som Beata kom in just då, blev det inget vidare sagt. Beata hade framför sig en vas med en enorm knippa eldröda rosor i.

— Oh! ropade jag till. Såna härliga rosor! Vem . . .

— Så är det, när man har en fästman, sa Beata och log mot den nu likaledes eldröde Elof.

— Visst! sa han, och klarade sig ut genom dörren utan explosion.

Medge i alla fall, att han gjorde sin sak med stil! Röda rosor i dussinvis, och dan därpå skulle han officiera vid stationen som svärson eller något ditåt. Och medan jag ändå är i farten med Elof, så kan jag tala om för dig, att han mötte moster Bernhardine och tog hand om

henne, som om hon varit den heliga Gral, och det enda skratt hon fick på hela tiden här, och det var över tre veckor, så var det i väntrummet på järnvägsstationen, när Elof bekände mina synder. Hon skrattade så, säger hon, att hon blev riktigt trött. Hon kunde inte låta bli, så komisk var han, fastän hon hela tiden var så orolig för mig, så hon kunde dö. Moster Bernhardine har så gott som övertagit Elof — hon är så betagen i honom, så det är rent löjligt, och han älskar henne, har han anförtrott mig, när han var här på nyåret.

Jag fick både mässling och lunginflammation, och det är en läsklig sammansättning, om du har lust att pröva. Det var visst nära ögat, att jag inte klarade mig, men hur det var, så lyckades det. Moster har berättat, att när det var som värst, så gick Olson på gatan utanför om nätterna, och Elsa kom och frågade efter mig varenda dag, så nog vet jag, att den vänskapen kommer att hålla.

Till julen fick jag förlovningskort från Elsa och Karl Olson. Jojomen. De gick väl och väntade lite smått på Elofs och mitt, men det fick dom ingenting för. Till julen åtminstone. Och med Elofs namn åtminstone. Jag undrar vad i fridens namn dom tänkte,

när det äntligen kom ett par kort, och det stod ett vilt främmande namn på det ena!

Jag har ännu inte vågat skriva till Elsa och förklara någonting — kanske jag aldrig gör det, utan bara låtsar som om jag, medan jag låg sanslös, slog upp med Elof och förlovade mig med Stefan i stället. Hon kanske tycker, bägge två kanske tycker, att jag gjort narr av dem, om jag talar om hur jag högg Elof som fästman bara för att Elsa skulle bli glad igen. Och tro på mig. Nej, det är nog bäst att tåga stilla.

Jag börjar må bättre nu, men är väldigt matt och har magrat kolossalt. Stava säger, att hon trodde inte en levande människa kunde bli tillstyrd på det sättet som jag ser ut. Bara ögon och mun och skinn och ben. Låter det inte tjusigt? Men det gör det samma, hur jag ser ut — jag bryr mig inte om det ett enda dugg. Om du visste en sån julvecka jag haft! Det kan du inte, för du vet inte vad det är att bara ha en enda, som man bryr sig mest om.

Ja, Stefan har varit här. Stefan kom på tredjedagen. Han reste hela den långa vägen fram och tillbaka bara för att få vara hos mig i tre dagar, längre kunde han inte vara borta. Är det inte vansinnigt? Är det inte underbart, härligt, strålande galet?!

När han inga brev fick, så telegraferade han, och moster bröt telegrammet och svarade, att jag låg sjuk, och att hon skulle skriva. Han skrev och hon skrev om vart annat, och till slut kunde han inte stå ut längre, så orolig var han, utan reste direkt hit. Åh, så förtjusande det var att se honom igen! Åh, så jag kände helt rakt igenom mig, att aldrig, aldrig kan det bli någon annan för mig!

Han kom på förmiddagen, och jag hade just fått på mig nattrocken och halvlåg i en länstol framför brasan, när dörren öppnades och moster Bernhardine kom in. Hon gick fram till mig och sa bara:

— Annmari, min söta unge, orkar du ta emot ett besök av en god vän, som vill önska dig god jul?

Inte ett smul mer sa hon, men rösten darade lite, och hennes älskade ögon var så lysande glada. Jag förstod med en enda gång, och där var Stefan. Tänk, han brydde sig inte om att moster och Stava var där — han inte så mycket som frågade mig om han fick — han bara böjde sig ned och lyfte upp mig ur stolen och satte sig själv i den med mig i knät, som om jag varit en liten jänta. Så lade han mitt huvud mot sin axel

och tittade ned på mig, och han var så blek, så jag riktigt blev rädd.

— Har du bestämt dig ännu, Annmari? sa han mycket lågt, och som om han varit hes. Har du bestämt dig ännu, min lilla vita, storögda patron Annmari?

För jag har alltid sagt i breven till honom, att jag ingenting vill bestämma, och hela tiden jag har legat sjuk, så har det plågat mig på något sätt, så jag blivit orolig och ropat på honom och sagt ut i luften, att jag har bestämt mig. Moster har talat om det för mig, och hon måste ha talat om det för honom också, eftersom det var det första han frågade.

Jag satt så skönt och varmt i hans arm, och han höll hela tiden sin ena hand om min kind. Jag bara såg och såg in i hans ögon — han har härliga, härliga grå ögon Gertrud! — och jag försökte flera gånger svara, men det var omöjligt för mig att få fram ett enda ljud. Till slut lade jag bara min hand om hans och tryckte den lite hårdare mot kinden, och liksom långt i fjärran hörde jag moster Bernhardines röst säga med ett skratt, som lät en aning skakigt:

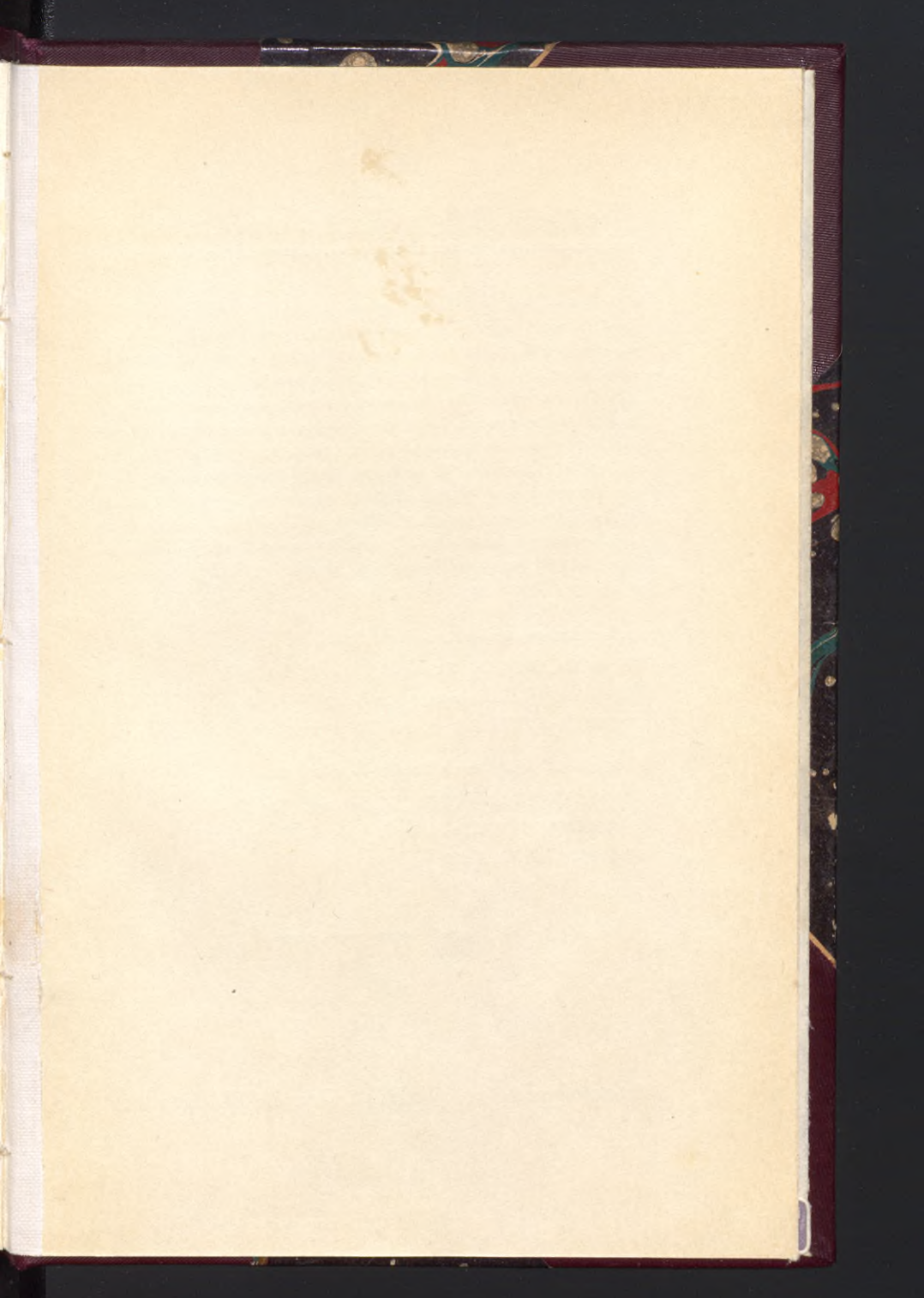
— Kom Stava och hjälp mig med julklapparna. Jag tror Annmari har bestämt sig.

Ja, Gertrud. Det har hon. Är det någon,
som har bestämt sig, så är det din lite sjuka,
men lyckliga, lyckliga

Annmari,
som efter detta ska bli *stadig*.

Stans 19/11
ab 16

Ester Blenda Nordström

I denna bok skildras "Patron Annmaris" vidare öden som lantbrukare. Hon blir elev vid en lantbruksskola — enda flickan bland tvåhundra-tretton bondpojkar — och upplever ett och annat. En av kamraterna blir en smula förälskad i henne, och för att inte ställa till oreda mellan honom och den flicka, han för länge sedan lovat sin tro, ingår Annmari en "luftförlovning" med en gammal bekant, som hon träffar i den lilla staden, där hon bor. Efter diverse förvecklingar inser hon dock, att hennes unga hjärta alltjämt lutar åt flygaren-ingenjören Stefan Gärde, som en gång höll på att förolyckas med sitt flygplan i sjön vid hennes gård, och förlovar sig på djupa allvaret med honom samt avlägger det, kanske en aning förhastade löftet, att hädanefter "bli stadig".

I *Rackarungeserien* utkommo förut:

EN RACKARUNGE, 5:te uppl. Kr. 5: 75

FEMTON ÅR, 3:dje uppl. Kr. 5: 50

PATRON ANNMARI. Kr. 6: 75

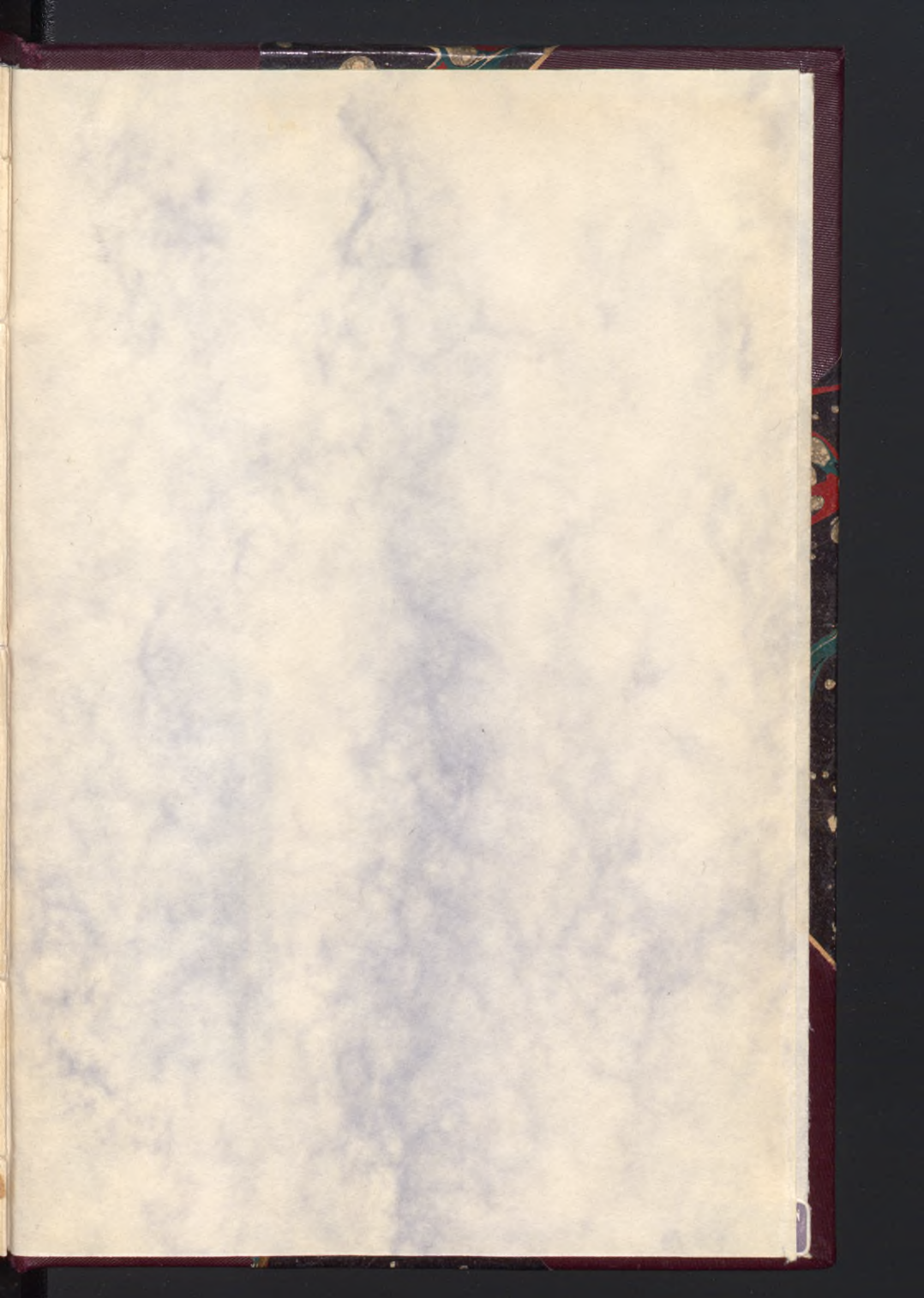
Övriga böcker av Ester Blenda Nordström:

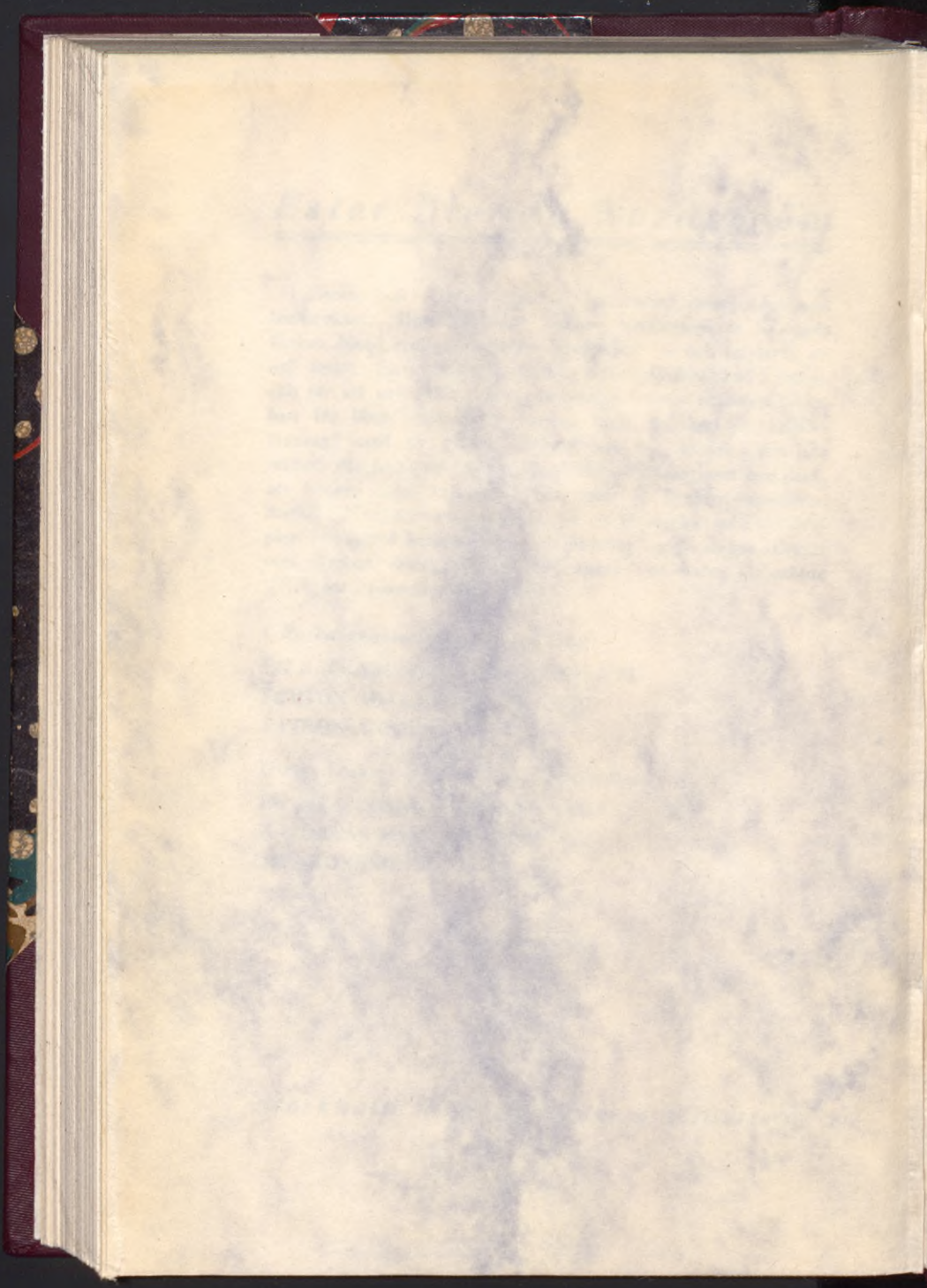
EN PIGA BLAND PIGOR, 15:de uppl. Kr. 3: —

KÅTORNAS FOLK, 4:de uppl. Kr. 5: 75

TOK-KONRAD. Kr. 3: —

Stockholm / Wahlström & Widstrand

6000239173

Göteborgs universitetsbibliotek

1.28

JOHN JOHNSON
BOKBINDARE
GÖTEBORG

